

Linžiloo kaj Yehiya n'a hantum

Citaaboo fahamandiroo

Yehiya ka Linžiloo woo hantum. Citaaboo woo nda cindey si šelanj nda takaa foo. A si šelanj kala Isa meešenney nda nga teegoyey ga kaj almaganawey si kaaray borey se. Wey din no a g'i feeri.

Yehiya ga cebe kaj Isa ti Irkoy meešenni abadantaa kaj na nga boj tee adamize ka kaa ka huna ir game. Isa cawandoo ra, Isa ga cebe kaj nga ti:

- Ḧaahaya kaj hun beenaa ra.
- Adamizey kurkaw hennaa.
- Adujna gaayoo.
- Kaloo mijnoo.
- Fondaa kaj ga koy Irkoy do.
- Cimoo.
- Boraa kaj ga bukawey tunandi.
- Hunayan abadantaa nookaa.

Linžiloo cawkaa ga hima ka faham kaj Isa ti Almasihu Irkoy Iz'aroo kaj amaanaa zandi. Isa ra hunayan ga duwandi sanda takaa kaj nda nga hunday n'a har ka nee: «Agay ti fonda, nda cimoo, nda hunaroo» (Zamnaa 14.6).

Kaj Isa bayrandi kaj nga goo nda hinoo woo, woo se Alyahuudey addinaa jineborey n'a wii. Amma a tun, a na nga boj cebe nga taalibey se.

Boraa kaj ti Irkoy Šennoo

1 ¹Hayey kul sintinoo ga, Šennoo ga bara. Šennoo goo Irkoy bande, Šennoo ti Irkoy. ²Sintinoo ga, a goo Irkoy bande. ³Hayaa kul mana teendi kala nda nga. Haya kul sii no kaj teendi bila nga. ⁴Nga ra hunaroo goo, hunaroo ti adamizey gaayoo. ⁵Gaayoo goo ma dii kubaa ra, amma kubaa mana hin a.

⁶Boro foo kaa, Irkoy dontokaw no, maajoo ti Yehiya^a. ⁷Nga ka kaa sanda seede ka seedetaray too gaayoo se hala nga bande, borey kul ma naanay. ⁸Man'ti nga ti gaayoo, amma a nka kaa ka seedetaray too gaayoo se. ⁹Gaay alhakiikaa woo kaa adujna ra ka adamizey kul noo gaay.

¹⁰Šennoo goo adujna ra, adujna mana teendi kala nda nga, amma adujna man'a bay. ¹¹A kaa nga gandaa ra, nga borey mana yadda a ga. ¹²Amma borey kul kaj n'a dii, kaj naanay maajoo, a n'i noo hini i ma tee Irkoy izeyan, ¹³kajyan mana hayandi nda borey hayandiroo takaa, wala nda assobon ibaayi, wala nda aru ibaayi, Irkoy k'i hay.

¹⁴Šennoo tee boro, a goro ka waati tee ir game. Ir na nga daržaa guna sanda *Iz'aru bajja folloku daržaa kaj hun Baaba Irkoy do. A ga too nda *anneema nda cimi. ¹⁵Yehiya na seedetaray tee a ga ka kaati ka nee: «Woo ti boraa kaj ga ay nee: «Boraa kaj ga kaa ay dumaa ga n'ay jin ka kaa, zama a n'ay jin ka bara.»» ¹⁶Hayaa kaj n'a too, ir kul duu a ra, anneema ka kaa anneema. ¹⁷Zama Musa bande *ašariyaa kaa, Isa *Almasihu bande anneema nda cimoo kaa. ¹⁸Boro sii no kaj bay ka dii Irkoy. Iz'aru follokaa kaj goo Baaba Irkoy binoo ra, nga ti boraa kaj n'a bayrandi.

^a**1.6** Yehiya woo man'ti kala batizeekaa.

Yehiya kaj ti batizekaa seedetaraa

(*Matiyu 3.1–12; Marku 1.1–8; Luka 3.1–18*)

¹⁹ Yehiya seedetaraa ne, waatoo kaj Alyahuudey na *sargari juwalkawayan nda *Lewi borey sanba [a ga] ka hun Žerizalem k'a hää ka nee: «Ni, ni ti may?» ²⁰ A na cimoo har, a man'a yankar, a bayrandi ka nee: «Agay, ay man'ti *Almasihu.» ²¹ Woo banda ga, i n'a hää ka nee: «Adiši, ni ti may? Ni ti Ilyasu?» A nee: «Ay man'ti a.» «Ni ti annaboo^b?» A zaabi ka nee: «Kalaal!» ²² I nee a se: «Aywa, ni ti may? Ir ga hima ka borey fahamandi kaj n'ir sanba. Ni hunday, macin no n'nee ni boj ga?» ²³ A nee:

«Agay ti jjindoo kaj ga kaati saajoo ra ka nee:

“Wa ir Koyoo fondaa šerrandi”,

sanda takaa kaj nda annabi Ezayi n'a har.» ²⁴ Borey kaj sanbandi Yehiya do, *Fariziyyejey jerey no. ²⁵ I n'a hää ka nee: «Adiši macin se n'ga borey *batize nda ni man'ti Almasihu, ni man'ti Ilyasu, ni man'ti annaboo?» ²⁶ Yehiya n'i zaabi ka nee: «Agay, ay ga borey batize nda hari, amma boro goo war gamey ra kaj war s'a bay. ²⁷ A ga kaa ay dumaa ga, ay si hima nda ka nga taamey karfey feeri.» ²⁸ Woo mana teendi kala Betani, isaa kaj se i ga nee Žurdej se banda, nongoo kaj ra Yehiya ga borey batize.

Isa ti Irkoy Feeji-izoo

²⁹ Subaa ra, Yehiya ga dii kaj Isa goo ma kaa nga here, a nee: «Irkoy *Feeji-izoo ne kaj ga adujna zunuboo kaa. ³⁰ Boraa ti woo kaj ga ay nee: «Ay dumaa ga, aru foo ga kaa kaj n'ay jin ka kaa, zama a n'ay jin ka bara.» ³¹ Agay, ya n'a bay, amma hala a ma bayrandi Izirayel se, woo se ay kaa ka borey *batize nda hari.» ³² Yehiya na seedetaray too ka nee: «Ay dii Irkoy *Hundoo kaj ga zunbu sonda tuuzun alhaali ka hun beenaa ra ka kaa ka kay a boj. ³³ Agay, ya n'a bay, amma boraa kaj n'ay sanba ya borey batize nda hari, nga no ka nee ya ne: «Boraa kaj ga n'dii Hundoo zunbu ka kay, boraa din no ma borey batize Hundi Henanantaa ra.» ³⁴ Agay, ay dii a, ay na seedetaray too kaj nga ti Irkoy *Iz'aroo.»

Isa taalibi jina-jinawey

(*Matiyu 4.18–22; Marku 1.16–20; Luka 5.1–11*)

³⁵ Subaa ra, Yehiya goo no koyne, nga nda taalibi hinka. ³⁶ A na Isa guna kaj goo ma bisa, de a nee: «Irkoy *Feeji-izoo ne.» ³⁷ Taalibi hinkaa maa šennoo kaj Yehiya n'a har, i hanga Isa. ³⁸ Isa neli, a dii kaj i hanga nga bande, a nee i se: «Macin no war ga ceeci?» I nee a se: «Rabbi, – kaj maanaa ti ‹Alfagaa› – man ra n'goo nda goray?» ³⁹ A nee i se: «Wa kaa ka dii a.» Alaasar dimma no, i koy, de i dii nongoo kaj ra a goo. I na zaaroo cindoo tee a bande. ⁴⁰ Andere kaj ti Simoŋ Piyer armaa ti boro hinkaa affaa kaj maa Yehiya šenney ka hanga Isa. ⁴¹ Andere jin ka dii nga armaa gundoo Simoŋ ka nee a se: «Ir dii *Isuabantaa» – kaj maanaa ti «*Almasihu». ⁴² A n'a ka koy Isa do. Isa n'a guna, a nee: «Ni ti Simon Yehiya^d izoo. Ni maajoo ga kaa ka tee Kefas» – kaj maanaa ti «Piyer» (Tondi).

Filip nda Nataniyel hanga Isa bande

⁴³ Subaa ra, Isa baa nga ma koy Galile gandaa here. A dii Filip, a nee a se: «Hanga agay.» ⁴⁴ Filip man'ti kala Betsayda boro, koyraa kaj ra Andere nda Piyer ga hun.

⁴⁵ Filip dii Nataniyel, a nee a se: «Ir duu boraa kaj ga Musa hantum *ašariyaa ra,

^b1.21 Alhukumoo 18.15–18.

^c1.23 Ezayi 40.3.

^d1.42 Yehiya da se i ga nee Yunusa, Matiyu 16.17 ra.

annabey mo šelaj a ga kaj ti Isa, Isufi Nazaret bora, izoo.»^e ⁴⁶Nataniyel nee a se: «Haya henna ga hin ka hun Nazaret wala?» Filip nee a se: «Kaa ka dii.» ⁴⁷Isa dii kaj Nataniyel goo ma kaa nga do, a šelaj a ga ka nee: «Izirayel boro cimoo ne kaj ra zanbayan sii.» ⁴⁸Nataniyel nee a se: «Taka foo nda n'g'ay bay?» Isa n'a zaabi ka nee: «Za Filip mana ni cee jeejayjanjoo cire, ay dii ni.» ⁴⁹Nataniyel n'a zaabi ka nee: «Rabbi, Irkoy *Iz'aroo ti ni, Izirayel kokoyoo ti ni.» ⁵⁰Isa n'a zaabi ka nee: «Zama ay nee ay dii ni jeejayjanjoo cire, nga se n'ga naanay wala? N'ga kaa ka dii haya kaj bisa woo.» ⁵¹A yee ka nee a se: «Nda cimi, cimoo ne kaj ay g'a har war se, war ga dii beenaa ga feeri, Irkoy almalaykey ga žigi i ga zunbu *Bora kaj tee Adamize bon.»^f

Hijjaa kaj tee Kana koyraa ra

2 ¹Jirbi hinzantoo hane, hijjay foo tee Kana kaj goo Galile. Isa jaa goo no din. ²Isa nda nga taalibey mo ciyandi hijja ra. ³*Alaneb hari mooraa kuma, Isa jaa nee a se: «Borey sii nda alaneb hari koyne.» ⁴Isa nee a se: «Jlaŋay, macin ka agay nda ni dag woo ra? Ay waatoo mana too jina.» ⁵Jlaŋoo nee tamey se: «Haya kul kaj a n'a har war se, war m'a tee.»

⁶Woo gar tondi kusu iddu goo no din Alyahuudey alwalaah haroo se. Affoo kul ga liitar woyyaaha (80) ka koy zangu nda waranka (120) cine zaa. ⁷Isa nee i se: «Wa hari kusey wey too nda hari.» I n'i too hala mijney ga. ⁸A nee i se: «Sohō wa gur ka koy nda a ḥaayaney jineboraa se.» I koy nda a. ⁹Waatoo kaj ḥaayaney jineboraa na haroo kaj bere ka tee alaneb hari moora taba, a si bay nongu kaj ra a hun, ka gar kaj tamey kaj na haroo gur ga bay, a na aruhiji taagaa cee ¹⁰ka nee a se: «Boro kul, alaneb hari moora hennaa no a ga jin k'a zamna, nda hoyandikey too, waatoo din i m'i noo woo kaj si hanse ka boori. Ni, n'gaabu alaneb hari hennaa ga kala sohō.»

¹¹Isa tammaasa kayfantey ijinaa ti woo kaj a n'a tee Kana ra kaj goo Galile. A na nga daržaa bangandi, de nga taalibey naanay a. ¹²Woo banda ga, a doo ka koy Kaparnahum, nga, nda nga jaa, nda nga armey, nda nga taalibey. I cindi no din, amma i mana jirbi booboo tee.

Isa na maamalakey gaaray Irkoy hugu beerooraa ra

(Matyu 21.12–13; Marku 11.15–17; Luka 19.45–46)

¹³Alyahuudey *Borcintaraa jingaroo man, Isa žigi ka koy Žerizalem. ¹⁴A na haw nda feeji neerekawayaj, nda tuuzun neerekawayaj, nda nooru barmaykawayaj kaj goo ma goro gar Irkoy *hugu beerooraa. ¹⁵A na karfuyaaj tee barzu. A na borey kul, nda feejey, nda hawey gaaray k'i kaa Irkoy hugu beerooraa. A na barmaykey noorey mun, a na taabaley gum. ¹⁶A nee tuuzun neerekey se: «Wa wey kaa ne ra! War mas'ay Baaba Irkoy hugoo tee maamalahugu!» ¹⁷Nga taalibey hongu kaj a hantumandi *Citaaboo ra ka nee: «Ni hugoo bajoo alhuzunoo g'ay ḥaaj nda kunehere.»^g

¹⁸Woo banda ga, Alyahuudey šelaj ka nee: «Macin ti tammaasa kayfantaa kaj n'ga tee ir se ka cebe kaj n'goor nda hini ka hayey wey tee?» ¹⁹Isa n'i zaabi ka nee: «Wa Irkoy *hugoo woo kayri, jirbi hinza ra ay g'a kayandi.» ²⁰Alyahuudey nee: «Jiiri woytaaci cindi iddu (46) no Irkoy hugoo woo n'a tee cinayan ra, ni, n'g'a kayandi jirbi hinza ra?» ²¹Amma Irkoy hugoo kaj ga Isa šelaj man'ti kala nga hunday gaahamoo. ²²Woo se waatoo kaj ra a tun bukawey ra, nga taalibey hongu kaj a n'a har. I naanay Citaaboo nda šennoo kaj Isa n'a har.

^e1.45 Alhukumoo 18.18; Ezayi 9.5–6; Ezekiyel 34.23.

^f1.51 Sintinoo 28.12.

^g2.17 Zabur 69.10.

Haya kul kaŋ goo adamize ra, Isa g'a bay

²³ Kaŋ Isa goo Žerizalem, *Borcintaraa jingaroo waati, boro boobo naanay maajpoo kaŋ i dii tammaasa kayfantey kaŋ a g'i tee. ²⁴ Amma Isa si naanay ey, a g'i kul bay, ²⁵ zama a si too boro ma šelaj a se adamize ga. Nga, a ga haya bay kaŋ goo adamize ra.

Isa nda Nikodem faajikaaraa

3 ¹Boro foo kaŋ goo *Fariziyejey ra kaŋ maajpoo ti Nikodem, Alyahuudey boŋkoyni foo no, ²a kaa Isa do cijin here ka nee a se: «Rabbi, ir ga bay kaŋ cawandikaw ti ni kaŋ hun Irkoy do, zama boro kul si hin ka tammaasa kayfantey wey tee kaŋ n'goo m'i tee nda man'ti Irkoy bara a bande.» ³ Isa zaabi ka nee a se: «Nda cimi, cimoo ne kaŋ ay g'a har ma ne, nda boro mana hayandi taaga^h, a si hin ka dii Irkoy *Laamaa.»

⁴ Nikodem nee a se: «Taka foo nda boro kaŋ žen ga hin ka hayandi? A mma hin ka yee nga jaa gundoo ra ka yee ka hayandi?» ⁵ Isa zaabi ka nee: «Nda cimi, cimoo ne kaŋ ay g'a har ma ne, nda boro mana hayandi hari nda Irkoy *Hundoo albarkaa ra, a si hin ka huru Irkoy Laamaa ra. ⁶ Haya kaŋ hayandi adamize albarkaa ra ti adamize, haya kaŋ hayandi Irkoy Hundoo albarkaa ra ti hundi. ⁷ A masi ni bojoo haw kaŋ ay nee: «Kala war ma hayandi taaga.» ⁱ ⁸ Hewoo ga hēe nongu kaŋ ra a baa, n'ga maa jindoo, amma n'si bay nongu kaŋ ra a hun, n'si bay nongu kaŋ ra a ga koy. Takaa woo da ti boro kul kaŋ hayandi Irkoy Hundoo albarkaa ra.»

⁹ Nikodem n'a zaabi ka nee: «Taka foo nda woo ga hin ka tee?» ¹⁰ Isa zaabi ka nee a se: «Ni kaŋ ti Izirayel cawandikaa, amma n'si hayey wey bay?» ¹¹ Nda cimi, cimoo ne kaŋ ay g'a har ma ne, hayaa kaŋ ir g'a bay no ir g'a har, hayaa kaŋ ir dii a, nga ga ir ga seedetaray tee, amma war si yadda ir seedetaraa ga. ¹² Nda ay šelaj war se laboo hayey ga, war si naanay, taka foo nda war ga naanay nda ay šelaj war se beenaa hayey ga? ¹³ Boro kul mana žigi beenaa ra, nda man'ti *Boraa kaŋ tee Adamize kaŋ zunbu ka hun beenaa ra.

¹⁴ Sanda takaa kaŋ nda Musa na gondoo jer bundu ga saajoo raj, takaa din da kala Bora kaŋ tee Adamize ma jerandi ¹⁵ hala boro kul kaŋ naanay a ma duu hunayan abadantaa. ¹⁶ Zama Irkoy hanse ka baa adujnja^k, a na nga *Iz'aru bajja follokaa nondi hala boro kul kaŋ naanay a masi halaci, a ma duu hunayan abadantaa. ¹⁷ Irkoy mana nga Iz'aroo sanba adujnja ra hala a ma adujnja ciiti, amma a nk'a sanba a ma adujnja hallasi. ¹⁸ Boro kaŋ naanay a si ciitandi, amma boro kaŋ si naanay, ciitandi ka ben, zama a mana naanay Irkoy Iz'aru follokaa maajpoo. ¹⁹ Ciitoo ti, gaayoo kaŋ adujnja ra, adamizey baa kubaa ka bisa gaayoo, zama ngi teegoyey ga laala. ²⁰ Zama boro kul kaŋ ga goy laala tee, mma konna gaayoo, a si kaa gaayoo here, nga teegoyey masi bangay. ²¹ Amma boro kaŋ ga goy nda cimi ga kaa gaayoo here hala nga teegoyey ma bangandi kaŋ i teendi nda Irkoy ibaayoo.»

Yehiya kaŋ ti batizekaa šelaŋ Isa Almasihu ga

²² Woo banda ga, Isa nda nga taalibey koy Žude gandaa ra, a na waati tee i bande no din, a ga borey *batize. ²³ Yehiya mo ga borey batize Enoj kaŋ ga man Salim, zama hari boobo goo no din. Boroyaj ga kaa hala i ma batizandi. ²⁴ Woo ti za Yehiya mana huru kasaa ra.

^h3.3 «hayandi taaga», Grek šenni ra, almaganaa faa ti «hayandi ka hun beenee».

ⁱ3.7 Sorro 3to.

^j3.14 Kabuyaney 21.7–9.

^k3.16 «Zama Irkoy hanse ka baa adujnja», Grek šenni ra, almaganaa faa ti «Zama takaa ne kaŋ nda Irkoy baa adujnja: a na...».

²⁵ Kakaw huru Yehiya taalibey nda Alyahuudu foo game henanandiyano ga.²⁶ I koy Yehiya do ka nee a se: «Rabbi, boraa kaj cindi ni bande Žurden isaa se banda, kaj ga n'na seedetaray too, nga ne, a goo ma borey batize, de borey kul goo ma koy a do.»²⁷ Yehiya zaabi ka nee: «Boro kul si hin ka duu baffoo kala woo kaj hun a se Irkoy do beenaa ra.²⁸ War zaati ga tee ya ne seede kaj ay nee: «Ay man'ti *Almasihu, amma ya nka sanbandi a jine.»²⁹ Boraa kaj wane nda woyhijoo man'ti kala aruhijoo, amma aruhijoo ceroo kaj goo jeroo ga, ga haŋjajer a se, a ga hanse ka jaali nda aruhijoo jindoo kaj se a ga maa. Woo ti ay jaaloo, haya kul s'a gaza.³⁰ Boraa din, kala a ma tonton, agay ya yee ganda.»

Boraa kaj hun beenaa ra

³¹ «Boraa kaj hun beene goo borey kul boŋ. Boro kaj goo laboo ga, laboo wane nda a, laboo hayey ga a ga šelaŋ. Boraa kaj hun beenaa ra [goo borey kul boŋ],³² hayey kaj a dii ey, a maar'ey, a ga seedetaray tee i ga. Amma boro kul si yadda nga seedetaraa ga.³³ Boro kaj na nga seedetaraa dii tabatandi kaj Irkoy ti cimi.³⁴ Zama boraa kaj Irkoy n'a sanba, Irkoy šenney no a g'i har, zama Irkoy si nga *Hundoo neesi k'a noo.³⁵ Baaba Irkoy ga baa *Iz'aroо, de mo a na hayaa kul daj kaboo ra.³⁶ Boro kaj naanay Iz'aroо duu hunayan abadantaa, boro kaj na Iz'aroо kuta si kaa ka dii hunaroo, amma Irkoy futayyanoo ga cindi a ga.»

Isa nda Samari koyraa woyoo šennoo

4 ¹ Kaj Isa bay kaj *Fariziyeney maa kaj nga ga taalibi tee k'i *batize ka bisa Yehiya,² – woo gar man'ti Isa hunday no ma borey batize, nga taalibey no –³ a hun Žude ka yee ka koy Galile.⁴ A tilas a ma bisa nda *Samari gandaa.⁵ A too Samari koyra foo ra kaj se i ga nee Sišar kaj ga man faaroo kaj Yakuba bay k'a noo nga iz'aroо Isufi se.⁶ No din ra Yakuba dayoo goo. Isa fara diraa ra, a goro de dayoo jeroo ga, woo ti guuru woy cindi hinka (12) dimma ga.

⁷ Samari woy foo kaa ka hari gur. Isa nee a se: «Ay noo ya haŋ.»⁸ Woo gar nga taalibey koy koyraa ra ka jaayaan day.⁹ Samari woyoo nee a se: «Taka foo ni, Alyahuudu, ga agay kaj ti Samari woywiri hari?» Alyahuudey nda Samari borey si marga haya kul ra, nga se a na woo har.¹⁰ Isa n'a zaabi ka nee: «Nda a gar ni mma Irkoy nooyanoo bay nda boraa kaj goo ma nee ma ne: «Ay noo ya haŋ», ni hunday no m'a wiri ma haŋ, de a ga ni noo hari hunante.»¹¹ [Woyoo] nee a se: «Ay koyoo, aja sii ma ne, dayoo ga giusu, adiši man ra n'ga duu hari hunantaa?¹² Ni nka bisa ir baaba Yakuba kaj n'ir noo dayoo, nga hunday haŋ a ra, izey nda nga almaney haŋ a ra?»¹³ Isa n'a zaabi ka nee: «Boro kul kaj na haroo woo haŋ ga jaw koyne,¹⁴ amma boro kaj na haroo haŋ kaj ay g'a noo a se, šikka sii kaj a si jaw hala abada. Haroo kaj ay g'a noo a se ga tee a ra isajnaa kaj ga boosu hala hunayan abadantaa ra.»¹⁵ Woyoo nee Isa se: «Ay koyoo, ay noo haroo woo hala ya si yee ka jaw, ya si yee ka kaa ne ra ka hari gur.»

¹⁶ Isa nee a se: «Koy ni kurjoo cee, ma kaa ne ra.»¹⁷ Woyoo n'a zaabi ka nee: «Ay sii nda kurje.» Isa nee a se: «N'na har ka boori ka nee: «Ay sii nda kurje»,¹⁸ zama kurje guu no n'n'a tee ka bisa, woo kaj goo ni kone sohō da man'ti ni kurjoo. N'na cimi har woo ra.»¹⁹ Woyoo nee a se: «Ay Koyoo, ay ga dii kaj annabi ti ni.²⁰ Ir kaagey sujudu Irkoy se tondi hondoo woo boŋ, amma war, war ga nee kaj Žerizalem ti nongoo kaj ra boro ga hima ka sujudu.»²¹ Isa nee a se: «Woyoo, naanay agay, waatoo ga kaa kaj ra man'ti tondi hondoo woo boŋ wala Žerizalem no war ga sujudu Baaba Irkoy se.²² War ga sujudu haya se kaj war s'a bay, ir ga sujudu haya se kaj ir g'a bay, zama hallasiroo si hun kala Alyahuudey do.²³ Amma waatoo ga kaa, de mo waatoo kaa ka ben kaj ra sujudukaw cimey ga sujudu Baaba Irkoy

^{14.5} Sintinoo 33.19; Žozuwe 24.32.

se nda *Hundi nda cimi, zama wey ti sujudukej kaj Baaba Irkoy g'i ceeći.²⁴ Irkoy ti Hundi, adiši borey kaj ga sujodu a se mma hima ka sujodu a se nda Hundi nda cimi.²⁵ Woyoo nee a se: «Ay ga bay kaj *Isubantaa kaj se i ga nee *Almasihu ga hima ka kaa. Nda nga woo kaa, a ga haya kul bayrandi ir se.»²⁶ Isa nee a se: «Agay no, agay kaj ga šelaŋ ma ne.»

²⁷ I goo woo da ra kaj nga taalibey kaa, bojey haw kaj Isa ga šelaŋ woy bande. Amma boro kul mana nee: «Macin no n'ga wiri?» wala «Macin no n'goo m'a har a bande?»²⁸ Woo banda ga, woyoo na nga hooboo naj ka koy koyraa ra ka nee borey se:²⁹ «Wa kaa ka dii boro foo kaj na hayaa kul har ya ne kaj ay n'a tee. A ga hin ka tee nga ti Almasihu?»³⁰ Borey fatta koyraa ra ka koy a do.

³¹ Waatoo woo, Isa taalibey n'a suurandi ka nee: «Rabbi, ḥaa!»³² Amma a nee i se: «Agay, ay goo nda ḥaayan kaj war, war s'a bay.»³³ Taalibey nee cere se: «Boro ka kate a se ḥaayan?»³⁴ Isa nee i se: «Ay ḥaahayaa man'ti kala ya boraa kaj n'ay sanba ibaayoo tee, ka nga goyoo benandi.³⁵ War hunday si nee kaj ne nda handu taaci hegaa ga tee? Nga ne, ay ga nee war se, war ma war bojey jer ka faarey guna, zama i nin hegaa se. Za sohō da³⁶ hegaykaa ga duu banaw, a ga faari-izey marga hunayan abadantaa se. Woo ra boro hinkaa kaj ti dumakaa nda hegaykaa ga jaali cere bande.³⁷ Zama woo ra yaasaa na cimi har kaj nee: «Affoo ga duma, affoo ga hegay.»³⁸ Agay, ay na war sanba war ma hayaa hegay kaj war man'a goy. Affooyan goy, de war huru ngi goyoo ra.»

³⁹ Koyraa din Samari boro boobo naanay Isa, woyoo deedaa maaganda se kaj na seedetaray tee ka nee: «A na hayaa kul kaj ay n'a tee har ya ne.»⁴⁰ Koyne mo kaj Samari borey kaa a do, i n'a suurandi a ma cindi ngi bande. A cindi no din jirbi hinka.⁴¹ Boro boobo kaj bisa borey wey naanay nga šennoo maaganda se.⁴² I nee woyoo se: «Man'ti ni fillaa se ir ga naanay, zama ir hunday maa a se, ir ga bay mo kaj nda cimi, nga ti adujna Hallasikaa.»

Isa na kokoyoo goykaw beeri foo iz'aroо noo baani

⁴³ Jirbi hinkaa woo banda ga, Isa hun no din ka koy Galile,⁴⁴ zama nga zaati ka bayrandi kaj annabi si beerandi nga boj gandaa ra.⁴⁵ Waatoo kaj a too Galile, Galile borey n'a kubay henna, za i dii hayey kul kaj a n'i tee Žerizalem jingaroo hane, zama ngi hunday koy jingaroo ra.

⁴⁶ A yee Kana kaj goo Galile kaj ra a bay ka haroo bere k'a tee *alaneb hari moora. Kaparnahum ra, kokoyoo goykaw beeri foo goo kaj iz'aroо ga wirci.⁴⁷ Kaj a maa kaj Isa hun Galile ka koy Žude, a koy a do k'a ḥaaray a ma doo nga iz'aroо do k'a noo baani, zama a ga baa ka buu.⁴⁸ Isa nee a se: «Nda war mana dii tammaasayaŋ nda kayfiyaj, šikka sii war si naanay.»⁴⁹ Kokoyoo goykaa nee a se: «Ay Koyoo, doo za ay izoo mana buu.»⁵⁰ Isa nee a se: «Koy, ni iz'aroо ga huna.» Aroo naanay šennoo kaj Isa n'a har, a koy.⁵¹ A goo ma doo da kaj nga tamey n'a kubay ka nee a se kaj nga izoo ga huna.⁵² A n'i hää wala waati foo no a baa a se. I nee a se: «Bi, zaarikay guuru foo dimma ga no gaaham konnoo ben a ga.»⁵³ Baaboo lakkaloo zunbu kaj waatoo din hunday no Isa nee nga se: «Ni iz'aroо ga huna.» A naanay, nga nda nga hugoo borey kul.⁵⁴ Woo ti Isa tammaasa kayfante hinkantoo kaj a yee k'a tee kaj a hun Žude ka koy Galile.

Isa na wircikoyni noo baani Betezata bangoo jeroo ga

5¹ Woo banda ga, Alyahuudey jingar foo tee, Isa žigi ka koy Žerizalem. ² Woo gar kaj Žerizalem ra, koyraa mee foo kaj se i ga nee Feejey Wanoo, nga jeroo ga, bangu foo nda galliya guu goo no, bangoo maajnoo ti Betezata Ebere šenni ra.³ Galliyawey din ra, wircikoyni boobo kaj ti danawayaj, nda borojereyaj, nda bonguyaŋ goo ma kani [ka haroo guzuguzuyanoo batu].⁴ Zama ir Koyoo almalayka

foo no ma zunbu bangoo ra, waati ka kaa waati ka haroo guzuguzu, de boro jinaa kanj ga doo haroo ra guzuguzuyanoo banda ga, ga duu baani, a ma tee wirci dumii kul kanj goo a ga.]⁵ Aruu foo goo no din kanj ga wirci jiiri waranza cindi yaaha (38).⁶ Isa dii a, a ga kani, a bay kanj a gay a ga wirci, a nee a se: «N'ga baa ma duu baani?»⁷ Wircikoynoo n'a zaabi ka nee: «Ay Koyoo, ay sii nda boro kanj g'ay warra bangoo ra waati kanj haroo guzuguzandi. Waati kanj agay, ay ga koy, boro foo ga zunbu ay jine.»⁸ Isa nee a se: «Tun, ma ni daarijoo zaa, ma dira.»⁹ Dogoo din da aroo duu baani, a na nga daarijoo zaa, a dira. Hanoo din *hunanzam zaari no.¹⁰ Alyahuudey nee boraa kanj duu baani se: «Hunanzam zaari ti hō, a si hima ma ni daarijoo zaa.»¹¹ A n'i zaabi ka nee: «Boraa kanj n'ay noo baani ka nee ya ne: Ni daarijoo zaa, ma dira.»¹² I n'a hāa ka nee: «May ti boraa kanj nee ma ne: Zaa ka dira?»¹³ Amma aroo kanj duu baani si boraa bay, zama Isa dere jamaa ra^m kanj goo no din ra.

¹⁴ Woo banda ga, Isa n'a gar Irkoy *hugu beeroo ra, a nee a se: «Nga ne, n'duu baani, masi zunubu tee koyn, haya masi koy duu ni kanj jaase ijinää.»¹⁵ Aroo koy, a bayrandi Alyahuudey se kanj Isa ka nga noo baani.¹⁶ Woo se Alyahuudey ga Isa gurzugay, zama a na hayey wey tee hunanzam zaaroo hane.¹⁷ Amma [Isa] n'i zaabi ka nee: «Ay Baaba Irkoy goo goyoo ga hala hō, agay da goo a ga.»¹⁸ Woo maaganda se Alyahuudey ga hanse ka ceeci koyn ngi m'a wii, zama a ga hunanzam zaaroo hoo. Koyn mo a ga nee Irkoy se nga Baaba gundoo, a ga nga boj sawandi nda Irkoy.

Irkoy Iz'aroo hinoo

¹⁹ Isa na šennoo zaa ka nee i se: «Nda cimi, cimoo ne kanj ay g'a har war se, *Iz'aroo si hin ka haya kul tee nda nga boj nda man'ti haya kanj a dii Baaba Irkoy g'a tee. Zama hayey kanj Baaba Irkoy g'i tee, ngi no Iz'aroo mo g'i tee.²⁰ Zama Baaba Irkoy ga baa Iz'aroo, de a ga haya kul cebe a se kanj a g'a tee. A g'a cebe hayayan kanj a m'i tee kanj bisa wey, de a ga tee war se bojhaway.²¹ Zama takaa kanj nda Baaba Irkoy ga bukawey tunandi k'i hunandi, takaa din da Iz'aroo mo ga boro hunandi kanj a baa.²² Koyn mo Baaba Irkoy si boro kul ciiti, amma a na ciitoor kul noo Iz'aroo se,²³ hala borey kul ma Iz'aroo beerandi sanda takaa kanj nda i ga Baaba Irkoy beerandi. Boro kanj si Iz'aroo beerandi si Baaba Irkoy beerandi kanj n'a sanba.

²⁴ Nda cimi, cimoo ne kanj ay g'a har war se, boro kanj ga hanjajer ay šennoo se, de a naanay boraa kanj n'ay sanba, boraa ga duu hunayan abadantaa, a si ciitandi, amma a nka hun buuyan ra ka koy hunayan ra.²⁵ Nda cimi, cimoo ne kanj ay g'a har war se, waatoo ga kaa, de mo waatoo kaa ka ben kanj ra bukawey ga maa Irkoy Iz'aroo jindoo, de wey kanj ga maar'a ga huna.²⁶ Zama takaa kanj nda hunayan goo Baaba Irkoy kone, takaa din da nda hunayan goo Iz'aroo mo kone.²⁷ A n'a noo hini a ma ciiti, zama nga ti *Boraa kanj tee Adamize.²⁸ Woo masi war borey haw, zama waatoo ga kaa kanj ra borey kul kanj goo *saarawey ra ga maa jindoo,²⁹ de i ga fatta. Goy henna teekey ga tun ka huna, amma goy laala teekey ga tun ciitoor se.»

Hayey kanj ga seedetaray tee Isa ga

³⁰ «Ay si hin ka haya kul tee nda ay boj. Woo kanj ay maa Irkoy n'a har nda ay ga ciiti. Ay ciitoor ga šerre, zama man'ti agay ibaayoo no ay g'a ceeci, amma boraa kanj n'ay sanba ibaayoo no ay g'a ceeci.³¹ Nda agay hunday no ma seedetaray tee ay boj ga, ay seedetaraa man'ti cimi.³² Boro foo no ma seedetaray tee ay ga, ay ga bay mo kanj nga seedetaraa ti cimi kanj a g'a tee ay ga.³³ War, war na boroyan sanba Yehiyaⁿ do, a na seedetaray tee cimoo ga.³⁴ Agay, ay si too boro seedetaray

^{m.5.13} «zama Isa dere jamaa ra», Grek šenni ra, almaganaa faa ti «zama Isa dere jamaa maaganda se».

^{n5.33} Yehiya woo man'ti kala batizekaa.

ga, amma ya mma woo har hala war, war ma duu ka hallasi.³⁵ Yehiya ti fitillaa kaj ga dii, a ga gaay noo, amma war, war baa war ma jaali nga gaayoo ra guuru foo.³⁶ Agay, ay goo nda seedetaray kaj bisa Yehiya wanoo, zama teegoyey kaj Baaba Irkoy n'i noo ya ne y'i benandi, teegoyey din hunday kaj ay g'i tee no ma seedetaray tee kaj Baaba Irkoy k'ay sanba.³⁷ Baaba Irkoy hunday kaj n'ay sanba na seedetaray tee ay ga. War mana bay ka maa jindoo, war mana bay ka dii nga alhaaloo,³⁸ nga šennoo si cindi war ra, zama boraa kaj nga, a n'a sanba, woo din, war si naanay a.³⁹ War ga *Citaaboo caw k'a fesufesu, zama war ga hongu nga ra war ga duu hunayan abadantaa, nga no ma seedetaray tee ay ga.⁴⁰ War si baa war ma kaa ay do ka duu hunaroo.

⁴¹ Man'ti adamizey do ay ga duu darža. ⁴² Amma ay ga war bay kaj Irkoy bajoo sii war ra. ⁴³ Agay, ay kaa ay Baaba Irkoy maapoo ga, war mana yadda ay ga. Nda boro foo kaa nga boj maapoo ga, war ga yadda a ga. ⁴⁴ Taka foo nda war, war ga hin ka naanay, war kaj ga baa daržaa kaj hun borey do, de war si daržaa ceeci kaj ga hun Irkoy follokaa do?⁴⁵ War masi hongu kaj agay, ay ga war wurru Baaba Irkoy do. Musa kaj ga war ga naata ti war wurrukaa.⁴⁶ Nda a gar war nka naanay Musa war ga naanay agay mo, zama agay ti boraa kaj ga a hantum.⁴⁷ Amma nda war si naanay hayek kaj a n'i hantum, taka foo nda war ga naanay ay šenney?»

Isa na boro zenber guu (5.000) ḥandi

(Matiyu 14.13–21; Marku 6.30–44; Luka 9.10–17)

6 ¹ Woo banda ga, Isa koy Galile kaj se i ga nee Tiberiyad, isabangoo boj faa ga. ² Alžama beeri hanga a, zama i ga dii tammaasa kayfantey kaj a g'i tee wircikoyney se. ³ Isa žigi tondi hondoo boj ka goro, nga nda nga taalibey. ⁴*Borcintaraa jingaroo kaj ti Alyahuudey jingaroo man. ⁵ Isa na nga bojoo jer, de a dii alžama beeri kaj ga kaa nga do, a nee Filip se: «Man ra ir ga ḥaayan day hala borey wey ma naa?» ⁶ A nka šennoo woo har k'a sii, zama a ga hayaa bay kaj nga g'a tee. ⁷ Filip n'a zaabi ka nee: «Ba nzorfu kaaray tamma boj zangu hinka (200) takula si wasa hala boro kul ma duu a ra ikacchu-kaccu.» ⁸ Nga taalibey affoo kaj ti Andere, Simoŋ Piyer armaa nee a se: ⁹«Zankaaru foo goo ne kaj kone *orž takula guu nda hamisa hinka goo, amma macin no woo g'a hanse alžama beero se?» ¹⁰ Isa nee a se: «Wa borey gorandi.» Subu boobo goo no din. I goro, arey hinnaa ga too zenber guu (5.000) cine. ¹¹ Isa na takulawey zaa, a na Irkoy foo nda goy, a n'i zamna borey kaj ga goro se, takaa din da hamisawey mo, a n'i noo haya kaj ga wasa i se. ¹² Waatoo kaj i kungu, a nee nga taalibey se: «Wa wey kaj cindi marga hala haya kul masi mursu.» ¹³ I n'i marga, i na kokondo woy cindi hinka (12) too nda woo kaj cindi orž takula guu dunbu-dunbantey ḥaayanoo banda ga. ¹⁴ Kaj borey dii tammaasa kayfantaa kaj Isa n'a tee, i nee: «Nda cimi, woo ti annaboo kaj ga hima ka kaa adupjna ra.» ¹⁵ Isa bay kaj i ga kaa ka nga dii ka nga tee kokoy, a hun no din ka yee koyne tondi hondoo boj nga hinne.

Isa dira nda nga cewey hari boj

(Matiyu 14.22–33; Marku 6.45–52)

¹⁶ Waynaa kanyanoo ga, Isa taalibey koy isabangoo mijoo ga. ¹⁷ I huru harihii foo ra ka den ka koy isabangoo boj faa ga, Kaparnahum here. Kubaa huru, amma Isa mana koy i do. ¹⁸ Hew beeri tun, isabangoo boosu. ¹⁹ Taalibey na hiyoo hun ka koy haya kaj ga too kilomeetar guu ka koy iddu taka kaj i ga dii Isa ga dira nda nga cewey isabangoo boj ka man hiyoo. I hunbur. ²⁰ Amma Isa nee i se: «Agay no, war masi hunbur.» ²¹ I baa ngi m'a zaa harihiyoo ra, amma dogoo din da hiyoo too nongoo kaj ra i ga koy guraa ga.

Jamaa ga Isa ceeći

²² Subaa ra, alžamaa kaj cindi isabangoo boj faa ga, dii kaj harihii sii no din kala afolloku, Isa mana huru nga taalibey bande a ra, amma taalibey hinne ka koy.

²³ Harihii fooyaj mo hun Tiberiyad ka kaa nongoo jeroo ga kaj ra i na takulawey yaa waatoo kaj ir Koyoo na albarka daj Irkoy se ka ben. ²⁴ Waatoo kaj jamaa dii kan Isa sii no, nga taalibey mo sii no, i huru hiyey ra ka koy Kaparnahum k'a ceeći.

Isa ti hunayan takulaa

²⁵ Waatoo kaj i na Isa gar isabangoo boj faa ga, i nee a se: «Rabbi, waati foo no n'kaa ne ra?» ²⁶ A n'i zaabi ka nee: «Nda cimi, cimoo ne kaj ay g'a har war se, war g'ay ceeći, man'ti tammaasa kayfantey kaj war dii ey se, amma war goo ay bande, zama war yaa, war kungu. ²⁷ War masi goy yaaahayaa kaj ga mursu se, amma wa goy yaaahayaa se kaj ga cindi hala hunayan abadantaa ra. Yaaahayaa, *Boraa kaj tee Adamize g'a noo war se, zama nga no Baaba Irkoy n'a tabatandi.»

²⁸ I nee Isa se: «Macin no ir m'a tee hala ir ma hin ka Irkoy teegoyey tee?» ²⁹ Isa n'i zaabi ka nee: «Irkoy teegoyoo ti, war ma naanay boraan kaj nga, a n'a sanba.» ³⁰ I nee a se: «Macin ti tammaasa kayfantaa kaj ni, n'g'a tee hala ir ma dii a ka naanay ni? Macin no n'g'a tee?» ³¹ Ir kaagey na yaaahayaa kaj se i ga nee *man yaa saajoo ra sanda takaa kaj nda a hantumandi *Citaaboo ra ka nee: «A n'i noo takula kaj hun beenaa ra i m'a yaa.» ³² Isa nee i se: «Nda cimi, cimoo ne kaj ay g'a har war se, man'ti Musa ka war noo takulaa kaj hun beenaa ra, amma ay Baaba Irkoy no ma war noo beenaa takula alhakiikaa, ³³ zama Irkoy takulaa man'ti kala boraan kaj zunbu ka hun beenaa ra ka adujna noo hunayan.» ³⁴ I nee a se: «Ir Koyoo, ir noo takulaa woo waati kul.» ³⁵ Isa nee i se: «Agay, agay ti hunayan takulaa. Boro kaj kaa ay do, šikka sii, a si heray, boro kaj ga naanay agay, šikka sii, a si jaw abada.

³⁶ Amma ay ga nee war se, war dii [agay], amma war si naanay. ³⁷ Haya kul kaj Baaba Irkoy n'a noo ya ne ga kaa ay do. Boro kaj kaa ay do, šikka sii ay s'a warra taray. ³⁸ Zama man'ti ya agay ibaayoo tee se ay zunbu ka hun beenaa ra, amma boraan kaj n'ay sanba ibaayoo no ay g'a tee. ³⁹ A gar boraan kaj n'ay sanba ibaayoo man'ti kala haya kul kaj a n'a noo ya ne ba affoo masi dere i ra, de zaari koraa hane y'i tunandi. ⁴⁰ Ay Baaba Irkoy ibaayoo man'ti kala boro kul kaj dii *Iz'aroo, a naanay a, ma duu hunayan abadantaa, de ya boraan tunandi zaari koraa hane.»

⁴¹ Alyahuudey yuunujuunu Isa ga, zama a nee: «Agay ti takulaa kaj zunbu ka hun beenaa ra.» ⁴² I nee: «Man'ti Isa Isufi iz'aroo ti woo, ir ga jaajoo nda baaboo bay? Taka foo sohö a ga nee: Beenaa ra ay zunbu ka hun?» ⁴³ Isa n'i zaabi ka nee: «War masi yuunujuunu cere ra.» ⁴⁴ Boro kul si hin ka kaa ay do, nda man'ti ay Baaba Irkoy kaj n'ay sanba k'a cendi, de agay, ay g'a tunandi zaari koraa hane. ⁴⁵ A hantumandi annabey citaabey ra ka nee: «Irkoy g'i kul cawandi.» ⁴⁶ Takaa din da, boro kul kaj maa Baaba Irkoy se ka hayey kaj a g'i cawandi dii, ga kaa ay do. ⁴⁷ Man'ti boro nka bay ka dii Baaba Irkoy, boraan hinne kaj hun Irkoy do, nga ti boraan kaj dii Baaba Irkoy.

⁴⁷ Nda cimi, cimoo ne kaj ay g'a har war se, boro kaj ga naanay duu hunayan abadantaa. ⁴⁸ Agay, agay ti hunayan takulaa. ⁴⁹ War kaagey na man yaa saajoo ra, i buu. ⁵⁰ Woo ti takulaa kaj ga zunbu ka hun beenaa ra, hala boro ma yaa a masi buu. ⁵¹ Agay, agay ti takula hunantaa kaj zunbu ka hun beenaa ra. Boro kaj yaa takulaa woo ra, a ga huna hala abada. Takulaa kaj agay, ay g'a noo man'ti kala ay hamoo kaj ay g'a noo adujna hunaroo se.»

^{¶6.31} Fattaroo 16.4, 15; Zabur 78.24.

^{¶6.45} Ezayi 54.13.

⁵²Woo ga, Alyahuudey na cere kakaw ka nee: «Taka foo nda woo ga hin k'ir noo nga hamoo ir m'a jaa?» ⁵³Isa nee i se: «Nda cimi, cimoo ne kaj ay g'a har war se, nda war mana Boraa kaj tee Adamize hamoo jaa ka nga kuroo haj, hunayan sii war ra. ⁵⁴Boro kaj n'ay hamoo jaa k'ay kuroo haj, boraal duu hunayan abadantaa, de agay, ay g'a tunandi zaari koraa hane. ⁵⁵Zama ay hamoo ti jaayen cimoo, ay kuroo ti hanjhaya cimoo. ⁵⁶Boro kaj n'ay hamoo jaa k'ay kuroo haj ga duumi ay ra, agay mo ga duumi boraal ra. ⁵⁷Takaa kaj nda Baaba Irkoy hunantaa n'ay sanba, agay, ay ga duu hunayan Baaba Irkoy ra, takaa din da boro kaj n'ay jaa ga duu hunayan ay ra. ⁵⁸Woo ti takulaa kaj zunbu ka hun beenaa ra. Man'ti war kaagey kaj na man jaa, i buu, takaa no. Boro kaj na takulaa woo jaa ga huna hala abada.»

⁵⁹Isa mana hayey wey cawandi kala Kaparnahum *margahugoo ra.

Hunayan abadantaa šenney

⁶⁰Isa taalibi boobo maa a se, de i nee: «Woo man'ti šenni, may no ma hin ka hanjayer a se?» ⁶¹Isa bay hayaa kaj nga taalibey g'a juunujuunu šennoo woo ga, a nee i se: «Woo mma war maray? ⁶²De nda war dii *Boraa kaj tee Adamize ga žigi ka koy nongoo kaj ra a bay ka cindi...? ⁶³Irkoy *Hundoo no ma hunandi, gaaham si baffoo hanse. Šenney kaj ay n'i har war se man'ti kala Hundi nda hunayan. ⁶⁴Amma boroyaj goo war ra kaj si naanay.» Zama, za sintinoo ga, Isa ga borey bay kaj si naanay nda boraal kaj ga nga nondi. ⁶⁵A tonton ka nee: «Woo se ay nee war se kaj boro kul si hin ka kaa ay do nda man'ti Baaba Irkoy k'a donandi a se.»

⁶⁶Woo maaganda se nga taalibey boro boobo yee nda banda, i mana dira a bande koyne. ⁶⁷Woo banda ga, Isa nee taalibi woy cindi hinkaa (12) se: «De war mo, war ga baa war ma koy wala?» ⁶⁸Simon Piyer n'a zaabi ka nee: «Ir Koyoo, may do ir ga koy? Hunayan abadantaa šenney sii kala ni kone. ⁶⁹De mo ir naanay, ir bay mo kaj ni ti Irkoy Boro Henanantaa.» ⁷⁰Isa n'i zaabi ka nee: «Man'ti agay ka war, taalibi woy cindi hinkaa (12) suuba? Amma war affoo man'ti kala šaytan.» ⁷¹A si šelaj kala Žudas ga kaj ti Simon Iskariot iz'aroo. Nga no ma kaa ka Isa nondi, nga taalibi woy cindi hinkaa (12) affoo.

Isa koy Tendewey jingaroo ra

7 ¹Woo banda ga, Isa na Galile dira, a si baa nga ma Žude dira, zama Alyahuudey ga ceeci ngi m'a wii. ²Woo gar, Alyahuudey *Tendewey jingaroo man. ³Isa armey nee a se: «Hun ne ka koy Žude hala ni taalibey ma dii ni teegoyey kaj n'g'i tee. ⁴Zama boro kul si goy tuguyan ra nda a ga baa borey ma nga bay. Nda n'ga teegoyey wey tee, ni boj bayrandi adujyna se.» ⁵Ba nga armey mana naanay a. ⁶Isa nee i se: «Agay alwaati hennaa mana kaa jina, amma war, alwaatey kul ti war wane. ⁷Adujyna si hin ka konna war, amma agay, a ga konna agay, zama ay goo ma seedetaray tee a ga kaj nga teegoyey ga laala. ⁸War, wa žigi ka koy jingaroo ra, agay, ay si žigi ka koy jingaroo ra [jina], zama agay alwaati hennaa mana too.» ⁹Kaj a na hayey wey har ka ben, nga hunday cindi Galile.

¹⁰Waataoo kaj Isa armey žigi ka koy jingaroo ra, waataoo din nga mo žigi. Man'ti borey mma dii a kaaray, amma [a ga hima nda sanda] tuguyan ra a koy. ¹¹Alyahuudey g'a ceeci jingaroo ra, i nee: «Man boraal din?» ¹²Alžamaa na kakaw beeri tee a ga. Boroyaj ga nee: «Boro boryo no.» Affooyaj ga nee: «Kalaa, a mma borey derandi.» ¹³Woo kul, boro kul si šelaj a ga kaaray alžamaa jine, Alyahuudey hunburay se.

Isa cawandi Irkoy hugu beeroo ra

¹⁴Waataoo kaj jingaroo too nga gamoo ga ka ben no Isa žigi ka koy Irkoy *hugu beeroo ra ka cawandi. ¹⁵Alyahuudey bojey haw, de i ga nee: «Taka foo nda woo

ga *Citaaboo bay, ka gar a mana caw?»¹⁶ Isa n'i zaabi ka nee: «Man'ti agay wane nda hayaa kaj ay g'a cawandi, boraan kaj n'ay sanba wane nda a.¹⁷ Boro kaj ga baa nga ma nga ibaayoo tee, a ga bay wala hayaa kaj ay g'a cawandi, Irkoy do a hun wala ay boj ga ay ga šelaŋ.¹⁸ Boro kaj ga šelaŋ nga boj ga, nga boj daržaa no a g'a ceeci. Amma boro kaj ga boraan kaj na nga sanba daržaa ceeci, boraan din ti cimi, taari sii a ra.¹⁹ Man'ti Musa ka war noo *ašariyaa wala? Boro sii war ra kaj ga ašariyaa dii. Macin se war ga ceeci k'ay wii?²⁰ Alžamaa zaabi ka nee: «Ganji bara ni ra, may no ma ceeci ka ni wii?»²¹ Isa n'i zaabi ka nee: «Ay na teegoy folloku tee, de war kul bojey haw.²² Musa na war noo yaamar kaj war ma hurubangu, amma man'ti nga do a hun, a mana hun kala kaagey do, woo se ba *hunanzam zaari hane war ga boro daļbangu.²³ Nda boro ga hurubangu hunanzam zaari hane hala Musa ašariyaa masi hoondi, taka foo nda war ga futu ay ga, zama ay na boro kunturoo kul noo baani hunanzam zaari hane?²⁴ War masi boro guna ka ciiti, amma wa ciiti nda fondaas.»

Borey ga cere hāa wala Isa ti Almasihu

²⁵ Žerizalem boro fooyaj nee: «Man'ti woo da no i ga ceeci ngi m'a wii?²⁶ Nga ne, jamaa ra a ga šelaŋ, amma i si haya kul har a se. Alwakiiley bay nda cimi kaj boraan woo ti *Almasihu?²⁷ Woo, ir ga nongoo bay kaj ra a hun, amma Almasihu, waati kaj a kaa, boro kul si bay nongu kaj ra a hun.»²⁸ Isa ga cawandi Irkoy *hugu beeroo ra, a kaati ka nee: «War g'ay bay, war ga nongoo bay kaj ra ay hun? Ya na kaa nda ay boj, boraan kaj n'ay sanba ti cimi, war, war s'a bay.²⁹ Agay, ay g'a bay, zama nga do ay hun, nga k'ay sanba.»³⁰ Woo se i ceeci k'a dii, amma boro kul mana kabe fur a ga, zama nga waatoo mana kaa jina.³¹ Alžamaa ra, boro booboo naanay a, i nee: «Almasihu, waati kaj a kaa, a mma tammaasa kayfante tee ka bisa wey kaj boraan woo n'i tee wala?»

Lakkalkawayaj sanbandi i ma Isa dii

³² *Fariziyejey maa kaj jamaa goo ma juunujuunu ka hayey wey har Isa ga, *sargari juwalkey jineborey nda Fariziyejey na lakkalkawayaj sanba i m'a dii.³³ Isa nee: «Ay goo war bande waati kayna koyné, nga banda ga, ay ga koy boraan kaj n'ay sanba do.³⁴ War ga kaa k'ay ceeci, amma war si duu [agay], nongoo kaj ra agay, ay ga koy, war, war si hin ka koy a ra.»³⁵ Alyahuudey nee cere se: «Man ra a ga baa nga ma koy kaj ra ir si hin ka duu a? Alyahuudey kaj say-say Grekey ra do a ga baa nga ma koy ka Grekey cawandi?³⁶ Macin ti šennoo woo kaj a n'a har ka nee: «War g'ay ceeci, amma war si duu [agay], nongoo kaj ra agay, ay ga koy, war si hin ka koy a ra.»

Hari hunanteyaj

³⁷ Zaari kokorantaa hane, jingaroo zaari beeroo, Isa tun ka kay ka kaati ka nee: «Boro kaj ga jaw, a ma kaa ay do ka haj.³⁸ Boro kaj ga naanay agay, isa hari hunanteyaj ga fatta a ra sanda takaa kaj nda *Citaaboo n'a har.»³⁹ A si šelaŋ kala Irkoy *Hundoo ga kaj boro kaj naanay a ga duu a. Hundoo mana nondi jina, zama Isa mana huru nga daržaa ra.

^{07.37-38} «Boro kaj ga jaw, a ma kaa ay do ka haj. 38 Boro kaj ga naanay agay, isa hari hunanteyaj ga fatta a ra sanda takaa kaj nda *Citaaboo n'a har», Grek šenni ra, almaganaa faa ti «Boro kaj ga jaw, a ma kaa ay do ka haj, 38 woo ti boro kaj ga naanay agay. Sanda takaa kaj nda *Citaaboo n'a har, isa hari hunanteyaj ga fatta a ra.», Ezekiyel 47.1; Zakarya 14.8.

Alžamaa fay-fay Isa maaganda se

⁴⁰ Alžamaa ra boroyaŋ kaj maa šenney wey nee: «Nda cimi, woo ti annaboo.»

⁴¹ Affooyaŋ nee: «Woo ti *Almasihu.» Affooyaŋ mo nee: «Galile da no Almasihu ga hun wala? ⁴²*Citaaboo mana nee kaj Dawda banda-ka-zunboo, Betelehem koyraa kaj ra Dawda bay ka bara, nga ra Almasihu ga hun?» ⁴³ Alžamaa fay-fay Isa maaganda se. ⁴⁴Boroyaŋ i ra baa ngi m'a dii, amma boro kul mana kabe fur a ga.

Alyahuudey jineborey naanay jaŋaa

⁴⁵ Lakkalkey yee *sargari juwalkey jineborey nda *Fariziyejey do. I nee i se: «Macin se war mana kate a?» ⁴⁶Lakkalkey zaabi ka nee: «Abada adamize kul mana bay ka šelaŋ sanda boraat woo takaa!» ⁴⁷Fariziyejey n'i zaabi ka nee: «War mo, war nka dere wala? ⁴⁸Ir jineborey wala Fariziyejey, boro goo i ra kaj naanay a wala? ⁴⁹Amma alžamaa woo kaj si *ašariyaa bay, laalihayayan no.»

⁵⁰Nikodem kaj bay ka koy Isa do, ngi affoo no, a nee i se: ⁵¹«Ir ašariyaa ga alhukum zurandi boro ga za i mana haŋajer a se, ka bay hayaa kaj a n'a tee wala?» ⁵²I n'a zaabi ka nee: «Ni mo, Galile boro ti ni? Fisi ka guna, n'ga dii kaj annabi si hun Galile.»

⁵³[Woo banda ga, boro foo kul koy nga hugoo do.

Woy zinateeroo šennoo

8 ¹Isa koy *Zaytunaŋey tondi hondoo boŋ. ²Subbaahi tayaat ra, a yee koyne Irkoy ³*hugu beeroo ra, alžamaa kul koy a do. A goro k'i cawandi. ⁴*Citaaboo baykey nda *Fariziyejey kate a do woy foo kaj diyandi zinaa ra. I n'a daj ngi game ⁴ka nee Isa se: «Alfagaa, woyoo woo nka diyandi a goo ma zinaa tee kaaray. ⁵*Ašariyaa ra, Musa n'ir yaamar kaj woyey wey ciney i m'i warra nda tondi k'i wii. De ni, macin no n'nee?» ⁶I nka woo har k'a sii, hala ngi ma duu a ga fondo k'a wurru. Amma Isa gunguma ka nga kabe-izoo ka hantum laboo ra. ⁷Kaj i mana fay nda i g'a hää, a tun ka nee i se: «Boraa kaj ga zunubu sii war ra ma jin k'a warra nda tondi.» ⁸A yee koyne ka gunguma ka hantum laboo ra. ⁹Kaj i maa šennoo woo, i fatta affoo-foo ka sintin nda boro beerey. Isa cindi nga hinne nda woyoo kaj cindi gamey ra. ¹⁰Isa tun, a nee woyoo se: «Woyoo, man borey? Boro na alhukum zurandi ni ga wala?» ¹¹Woyoo nee: «Baffoo, ay Koyoo.» Isa nee: «Agay mo, ay si alhukum zurandi ni ga. Koy, amma hō banda ga, masi yee ka zunubu tee.»]

Isa ti adujna gaayoo

¹²Isa yee koyne ka šelaŋ i se ka nee: «Agay, agay ti adujna gaayoo. Boro kaj hanga ay bande, šikka sii a si dira kubaa ra, hunayan gaayoo no a ga duu a.»

¹³*Fariziyejey nee a se: «Ni, ni boŋ ga n'ga seedetaray tee. Ni seedetaraa man'ti cimi.» ¹⁴Isa n'i zaabi ka nee: «Ba nda agay hunday no ma seedetaray tee ay boŋ ga,

ay seedetaraa ti cimi, zama ay ga nongoo bay kaj ra ay hun, ay ga nongoo bay kaj ra ay ga koy. War binde, war si nongoo bay kaj ra ay hun wala nongoo kaj ra ay ga koy. ¹⁵War, adamizey takaa nda war ga ciiti, agay, ay si boro kul ciiti. ¹⁶Nda a gar kaj ya mma ciiti, ay ciitoo ti cimi, zama man'ti agay hinne no, amma agay

nda Baaba Irkoy kaj n'ay sanba no. ¹⁷War hunday *ašariyaa ra, a hantumandi kaj boro hinka seedetaraa, nga ti cimi. ¹⁸Agay, ay ga seedetaray tee ay boŋ ga, Baaba Irkoy mo kaj n'ay sanba ga seedetaray tee ay ga.» ¹⁹I nee Isa se: «Man ni Baaba?» Isa zaabi ka nee: «War s'ay bay, war s'ay Baaba bay. Nda a gar war mm'ay bay, war g'ay Baaba mo bay.»

²⁰ Isa mana šenney wey har kala nooroo jinaa hugoo ra, waatoo kaj a goo ma cawandi Irkoy *hugu beeroo ra. Boro kul man'a dii, zama nga waatoo mana kaa jina.

Baaba Irkoy ka Isa sanba

²¹ Isa nee i se koyne: «Agay, ay ga koy, war ga kaa k'ay ceeci, amma war ga buu war zunuboo ra. Nongoo kaj ra agay, ay ga koy, war, war si hin ka koy a ra.»

²² Alyahuudey nee: «A mma nga boj wii, zama a nee: «Nongoo kaj ra agay, ay ga koy, war, war si hin ka koy a ra?» ²³ A nee i se: «War, ganda wane nda war, agay, beene wane nda agay. War, adujna woo wane nda war, agay, adujna woo s'ay may. ²⁴ Woo se ay nee war se kaj war ga buu war zunubey ra, zama nda war si naanay kaj agay ti «a ga bara», war ga buu war zunubey ra.» ²⁵ I nee a se: «Ni, may ti ni?» Isa nee i se: «Woo kaj ay n'a har war se za sintinoo ga. ²⁶ Haya boobo goo ay kone kaj ay g'a har war ga, nda ka war ciiti. Amma boraa kaj n'ay sanba ti cimi, de agay, woo kaj ay n'a dii mijoo ra, ay g'a har adujna se.»

²⁷ I mana bay kaj Baaba Irkoy ga a ga šelaŋ ngi se. ²⁸ Isa nee [i se]: «Waati kaj war ga kaa ka *Boraa kaj tee Adamize jer, war ga bay kaj agay ti «a ga bara», kaj ay si haya kul tee nda ay boj, amma hayaa kaj Baaba Irkoy n'a cawandi ya ne, woo din no ay g'a har. ²⁹ Boraa kaj n'ay sanba goo ay bande, a man'ay naŋ agay hinne, zama agay, hayey kaj ga kan a se no ay g'i tee waati kul.» ³⁰ Waatoo kaj Isa goo ma wey har, boro boobo naanay a.

Ibirahima banda boro cimi-cimey

³¹ Isa nee Alyahuudey se kaj ga naanay a: «Nda war duumi ay šennoo ra, nda cimi ay taalibey ti war. ³² Woo ra war ga cimoo bay, de cimoo ga war sawal.» ³³ I n'a zaabi ka nee: «Ibirahima hayroo ti ir, abada ir mana bay ka tee boro bajnaa. Taka foo n'ga nee ir ga sawalandi?» ³⁴ Isa zaabi ka nee i se: «Nda cimi, cimoo ne kaj ay g'a har war se kaj boro kul kaj ga zunubu tee, man'ti kala zunubu bajna. ³⁵ Ka gar bajnaa si cindi hugoo ra hala abada, hugoo koyoo izoo ga cindi hala abada. ³⁶ Adiši nda *Iz'aroo na war sawal, nda cimi war ga sawalandi. ³⁷ Ay ga bay kaj Ibirahima hayroo ti war, amma war ga ceeci k'ay wii, zama ay šennoo si tee war se. ³⁸ Hayey kaj agay, ay dii ey Baaba Irkoy do no ay g'i har. War, hayey kaj war maar'ey war baaba do no war g'i tee.»

³⁹ I na Isa zaabi ka nee: «Ir baaba ti Ibirahima.» Isa nee i se: «Nda a gar Ibirahima izeyaj ti war, war ga Ibirahima teegoyey tee. ⁴⁰ Sohō war ga ceeci k'ay wii, ka gar kaj agay ka cimoo har war se kaj ay maar'a Irkoy do. Woo, Ibirahima man'a tee.

⁴¹ War, war ga war baaba teegoyey tee.» I nee a se: «Ir, ir mana hayandi woy nda aru izefututaray ra, Baaba folloku bara ir se, Irkoy.» ⁴² Isa nee i se: «Nda a gar Irkoy war Baaba no, war ga baa agay, zama Irkoy do ay hun ka kaa. Ya na kaa nda ay boj, nga k'ay sanba. ⁴³ Macin se war s'ay deene šennoo bay? Zama war si hin ka maa ay šennoo se. ⁴⁴ War, war hun war baaba ga kaj ti Ibilisi. War baaba boonawey no war ga baa war m'i tee. Woo din, za sintinoo ga borowiikaw no. A si kay cimoo ra, zama cimi sii a kone. Waati kaj a ga taari, nga boj hayey ga a goo, zama taariharkaw no, taarey baaba no. ⁴⁵ Agay, haya kaj se ay ga cimoo har, woo se war si naanay agay.

⁴⁶ War ra, may ma kay ka cebe kaj ay na zunubu tee. Nda ay ga cimoo har, macin se war, war si naanay agay? ⁴⁷ Irkoy boro ga hanjajer Irkoy šenney se, woo se war si hanjajer, zama war man'ti Irkoy boro.»

Isa bisa Ibirahima

⁴⁸ Alyahuudey na Isa zaabi ka nee: «Man'ti cimi no ir n'a har kaj ir nee kaj *Samari boro ti ni, ganji goo ni ra?» ⁴⁹ Isa zaabi ka nee: «Agay, ganji sii ay ra, ay

Baaba Irkoy no ay g'a beerandi, war, war g'ay kaynandi.⁵⁰ Agay, man'ti ay boj daržaa no ay g'a ceeći. Boro goo no kaj g'a ceeći ya ne, a ga ciiti.⁵¹ Nda cimi, cimoo ne kaj ay g'a har war se, boro kaj n'ay šennoo dii, šikka sii, boraa si dii buuyan hala abada.»

⁵² Alyahuudey nee a se: «Sohō ir bay kaj ganji goo ni ra. Ibirahima nda annabey buu, nga no ni, n'ga nee: »Boro kaj n'ay šennoo dii, šikka sii, a si buuyan taba hala abada.«⁵³ Adiši ni, ni nka bisa ir baaba Ibirahima kaj buu? Annabey mo buu. Ni ti may?⁵⁴ Isa zaabi ka nee: «Nda a gar ya mm'ay boj daržandi, ay daržaa ti yaada. Ay Baaba no m'ay daržandi, nga kaj war, war nee: »Nga ti ir Koyoo.«⁵⁵ War s'a bay, agay binde g'a bay. Nda ay nee ay s'a bay, ay ga hima nda war, taariharkaw. Amma ay g'a bay, de ay ga nga šennoo dii.⁵⁶ War baaba Ibirahima binoo kan nda kaj nga ga dii ay zaaroo. A dii a mo, a jaali.»⁵⁷ Alyahuudey nee a se: «N'sii nda jiiri woyguu (50) jina, amma n'dii Ibirahima?»⁵⁸ Isa nee i se: «Nda cimi, cimoo ne kaj ay g'a har war se, za Ibirahima mana hayandi, agay ti *a ga bara*.»

⁵⁹ Woo ga, i na tondiyaj zaa ka nee ngi m'a cetaw nda ey, amma Isa tugu ka fatta Irkoy *hugu beeroor ra.

Isa na aru kaj hayandi nda danawtaray mojey feeri

9¹ Kaj Isa ga bisa, a dii boro foo kaj hayandi nda danawtaray. ² Nga taalibey n'a hää ka nee: «Rabbi, may ka zunubu tee, boraa woo wala nga hayragey, kaj se a hayandi nda danawtaray?»³ Isa zaabi ka nee: «Man'ti woo wala nga hayragey ka zunubu tee se, amma a nka teendi hala Irkoy hinoo ma bangay a ga.⁴ Ir, a tilasir ir ma boraa kaj n'ay sanba teegoyey goy kullihinne zaaroo no. Cijinoo ga kaa kaj ra boru kul si hin ka goy. ⁵ Kullihinney ay goo adujnya ra, agay ti adujnya gaayoo.»

⁶ Kaj a na hayey wey har ka ben, a tufa laboo ra, a na labu diibi nda nga meeharoo, a na danaa mojey yon nda laboo.⁷ A nee a se: «Koy, ma jumay bangoo ra kaj se i ga nee Silowe» – kaj maanaa ti «Dontokaa». A koy, a jumay, a yee kate a ga dii.

⁸ Nga taalammeyp nda borey kaj bay ka dii a waatoo kaj a ga tee gariibu, nee: «Man'ti woo da ka cindi ka goro ka gariibu?»⁹ Boro fooyaj ga nee: «Nga no.» Affooyaj ga nee: «Abada, a mma hima nda a.» A nee: «Agay hunday no.»¹⁰ I nee a se: «[Adiši] taka foo nda ni mojey feera?»¹¹ A n'i zaabi ka nee: «Boraa kaj maajnoo ti Isa ka labu diibi k'ay mojey yon ka nee ya ne: »Koy Silowe, ma jumay.« Ay koy, ay jumay, ay dii.»¹² I nee a se: «Man ra a goo?» A nee: «Ay si bay.»

Fariziyejey na danaa kaj mojey feera hää

¹³ I na aroo kaj cindi ka dana ka koy *Fariziyejey do.¹⁴ Woo gar *hunanzam zaari hane no Isa na labu diibi ka aroo mojey feeri.¹⁵ Fariziyejey mo yee k'a hää wala taka foo nda a dii. A nee i se: «Labu no a n'a diibi k'a daq ay mojey ga, ay jumay, ay dii.»¹⁶ Fariziyejey ra boroyaj ga nee: «Boraa woo mana hun Irkoy do, zama a si hunanzam zaaroo kayandi.» De affooyaj ga nee: «Taka foo nda adamize zunubante ga hin ka tammaasa kayfantey wey dumithee?» Fay-fayyan huru i game.¹⁷ I yee koyné ka nee danaa se: «De ni, macin no n'nee a ga, ni kaj a na ni mojey feeri?» A nee: «Annabi no.»

¹⁸ Alyahuudey mana naanay kaj a cindi ka tee danaw jina, a dii, hala waatoo kaj i na danaa kaj dii, hayragey cee kate.¹⁹ I n'i hää ka nee: «War iz'aroo ti woo kaj war ga nee a hayandi a ga dana? Taka foo a ga dii sohō?»²⁰ Nga hayragey zaabi ka nee: «Ir ga bay kaj ir iz'aroo ti woo, a hayandi mo a ga dana.²¹ Amma takaa kaj nda a dii sohō wala boraa kaj na mojey feeri, ir hunday s'a bay. W'a hää, aru beeri no, a ga hin ka šelaŋ nga boj maajnoo ga.»²² Wey ti hayey kaj hayragey n'i har, zama i ga hunbur Alyahuudey, hayaa kaj se, Alyahuudey nka waafaku kaj,

nda boro nee nga deene bojoo ga *Almasihu no, i ga boraa kaa *margahugoo ra.
²³ Woo se nga hayragey nee: «Aru beeri no, w'a hää.»

²⁴ Ngi cee hinkantoo, i ciya boraa se kaj cindi ka dana, i nee a se: «Irkooy beerandi ka cimoo har, ir ga bay kaj boraa din zunubante no.» ²⁵ A zaabi ka nee: «Nda zunubante no, ay si bay. Haya foo ay g'a bay kaj ti ay cindi ka dana, sohō ay ga dii.» ²⁶ I nee a se: «Macin no a n'a tee ma ne? Taka foo nda a na ni mopey feeri?» ²⁷ A n'i zaabi ka nee: «Ay n'a har war se ka bisa, war mana hanjager ya ne. Macin se war ga baa war ma maa koyne? War mo mma baa war ma tee nga taalibey?» ²⁸ I n'a wow ka nee: «Ni ti nga taalibi. Ir, ir man'ti kala Musa taalibey.» ²⁹ Ir, ir ga bay kaj Musa se Irkooy šelanj, amma woo, ir si bay nongu kaj ra a hun.» ³⁰ Aroo zaabi ka nee i se: «Woo ti borjhaway kaj war si nongoo bay kaj ra a hun, amma a n'ay mopey feeri.» ³¹ Ir ga bay kaj Irkooy si hanjager zunubante se, amma boro kaj ga hunbur a, de a ga nga ibaayoo tee, boraa din se a ga hanjager. ³² Abada, ir mana bay ka maa boro kaj hayandi a ga dana mopey ma feera. ³³ Nda a gar boraa woo nka mana hun Irkooy do, a si hin ka baffoo tee.» ³⁴ I n'a zaabi ka nee: «Ni kul mana hayandi kala zunubu ra, de nga no, ni no m'ir cawandi?» I n'a warra taray.

Mayyaŋ ti danaw cimi-cimey?

³⁵ Isa maa kaj i na aroo warra taray. A n'a kubay, a nee a se: «Ni, n'ga naanay *Boraa kaj tee Adamize wala?» ³⁶ A n'a zaabi ka nee: «May no, ay Koyoo, hala ya naanay a?» ³⁷ Isa nee a se: «N'dii a, boraa kaj goo ma šelanj ni bande no.» ³⁸ A nee: «Ay naanay, ay Koyoo.» A sujudu Isa jine.

³⁹ Isa nee: «Ciitiyan se agay, ay kaa adujna ra, hala borey kaj si dii ma dii, wey kaj ga dii ma tee danaw.» ⁴⁰ *Fariziyyenjaŋ kaj goo jeroo ga maa hayey wey, i nee a se: «Ir mo, danawayan ti ir wala?» ⁴¹ Isa nee i se: «Nda a gar danawayan ti war, zunubu si duwandi war ra. Amma sohō war ga nee: «Ir ga dii», war zunuboo ga cindi.»

Kurkaa nda feejey filla yaasayantaa

10 ¹ Isa nee: «Nda cimi, cimoo ne kaj ay g'a har war se, boro kaj mana huru nda feejey kaloo mijoo, a sar ka huru nda nongu foo, boraa din zay no, komakaw no. ² Amma boro kaj huru nda kaloo mijoo, nga ti feejey kurkaa. ³ Boraa woo kaloo mijoo hawgaykaa ga feeri a se, feejey ga maa jindoo. Nga boj feejey, a g'i cee nda maajney, de a g'i ka koy taray. ⁴ Waati kaj a na nga waney kul fattandi, a ga dira i jine, de feejey ga hanga a, zama i ga jindoo bay. ⁵ Yaw, šikka sii, i si hanga a, amma i mma zuru a ga, zama i si yawey jinde bay.»

⁶ Isa na filla yaasayantaa woo har i se, amma i mana faham hayaan kaj ti woo kaj ga a šelanj i se.

Isa ti kurkaw hennaa

⁷ Isa nee koyne: «Nda cimi, cimoo ne kaj ay g'a har war se kaj agay, agay ti feejey kaloo mijoo. ⁸ Borey kul kaj kaa [ay jine], zayyan nda komakawayan no, feejey mana hanjager i se. ⁹ Agay, agay ti kaloo mijoo, boro kaj huru nda agay, a ga hallasi, a ga huru, a ga fatta, de a ga duu kurdoo. ¹⁰ Zayoo si kaa haya kul se kala nga ma zay, ka jinde kaa, k'i halaci. Agay, ay kaa hala i ma duu hunayan, i ma duu a nda baayan.

¹¹ Agay, agay ti kurkaw hennaa. Kurkaw hennaa ga nga hundoo noo buuyan se feejey sabbu se. ¹² Boraa kaj ga goy banaw hinne se kaj man'ti kurkaw, a si feejey may, ga dii ganjihanšoo ga kaa, a ga feejey naj ka zuru. Ganjihanšoo g'i haamay, a g'i say. ¹³ Boraa ga zuru, zama banaw de se a ga goy, a si huzun nda feejey. ¹⁴ Agay, agay ti kurkaw hennaa, ay g'ay waney bay, ay waney mo g'ay bay, ¹⁵ sanda takaa kaj nda Baaba Irkooy g'ay bay, agay da mo ga Baaba Irkooy bay, ay g'ay hundoo noo

buuyan se feejey sabbu se.¹⁶ Ay goo nda feejiyaj kaj sii kaloo woo ra. Wey din mo, kala ya kate ey. I ga maa ay jindoo, i ga tee kur foo, kurkaw foo.

¹⁷ Woo se Baaba Irkoy ga baa agay, zama agay, ay g'ay hundoo noo buuyan se, hala ya yee ka duu a.¹⁸ Boro kul s'a kaa ay ra, agay hunday no m'a noo nda ay boj. Ay goo nda hini k'a nondi, ay goo nda hini ka yee k'a zaa. Woo ti yaamaroo kaj ay duu a ay Baaba Irkoy ga.»

¹⁹ Fay-fayyan yee koyne ka huru Alyahuudey game šenney wey maaganda se.²⁰ Boro booboyař i ra nee: «Ganji bara a ra, a mama hollo. Cin se war ga hañajera se?»²¹ Affooyař nee: «Šenney wey man'ti boro kaj ra ganji goo řenney. Ganji ga hin ka danawayaj money feeri wala?»

Alyahuudey wanji Isa ga

²² Waatoo woo *Irkoy hugu beeroo yeetianoo jere ga Irkoy se jingaroo no, Žerizalem ra. Jiyaw waati no.²³ Isa goo ma dira-dira Sulaymaana galliyaa ra kaj goo Irkoy *hugu beeroo ra.²⁴ Alyahuudey n'a kuubi k'a bere, de i nee a se: «Waaati foo no n'g'ir lakkaley kaa kulba? Nda ni, ni ti *Almasihu, a har ir se kaaray.»²⁵ Isa n'i zaabi ka nee: «Ay n'a har war se, war si naanay. Teegoyey kaj agay, ay n'i tee ay Baaba Irkoy maajoo ga, ngi no ma seedetaray tee ay ga.²⁶ Amma war, war mana naanay, zama war sii ay feejey ra [sanda takaa kaj nda ay n'a har war se].²⁷ Ay feejey ga maa ay jindoo se, agay, ay g'i bay, de i ga hanga agay.²⁸ Agay, ay g'i noo hunayan abadantaa, šikka sii kaj i si halaci abada, de boro s'i kom k'i kaa ay kaboo ra.²⁹ Ay Baaba Irkoy kaj n'i noo ya ne bisa haya kul, de mo boro kul si hin k'i kom k'i kaa Baaba Irkoy kaboo ra.³⁰ Agay nda Baaba Irkoy, ir ti affoo.»

³¹ Alyahuudey yee koyne ka tondi zaa ka nee ngi mm'a warra nda a k'a wii.³² Isa na řennoo zaa ka nee i se: «Teegoy henna booboyař ay n'i cebe war se kaj hun ay Baaba Irkoy do. Teegoy foo se war ga tondi k'ay warra k'ay wii?»³³ Alyahuudey n'a zaabi ka nee: «Man'ti teegoy henney se ir ga tondi ka ni warra ka ni wii, amma Irkoy wowyanoos se, zama ni kaj ti adamize, n'ga ni boj tee Irkoy.»³⁴ Isa n'i zaabi ka nee: «A mama hantumandi war *ašariyyaa ra ka nee: «Agay hunday nee, koyyaj ti war?»^r³⁵ Nda a nee borey se koyyaj, kaj Irkoy meeſennoo kaa i se, de *Citaaboo si hin ka tuusandi,³⁶ boraa kaj Baaba Irkoy n'ajisandi jere ga nga boj se k'a sanba adjunja ra, war, war nee: «Ni mma Irkoy wow», zama ay nee: «Irkoy *Iz'aroо ti agay.»³⁷ Nda ay s'ay Baaba Irkoy teegoyey tee, war masi naanay agay.³⁸ Amma nda ay g'i tee, ba nda war si naanay agay, wa naanay teegoyey, hala war ma bay, war ma faham kaj Baaba Irkoy goo ay ra, ay goo Baaba Irkoy ra.»³⁹ [Woo banda ga,] i ceeći k'a ddi koyne, amma a hun i ra.

⁴⁰ A koy koyne Žurden isaa se banda, nongoo kaj ra Yehiya bay ka borey *batize. A cindi no din.⁴¹ Boro boobo koy a do, i nee: «Yehiya mana tammasa kayfante kul tee, amma hayaa kul kaj a n'a har aroo woo ga ti cimi.»⁴² Boro boobo naanay a no din.

Lazar buuyanoo

11 ¹ Aru foo kaj maajoo ti Lazar, a cindi ka wirci, Betani boro no kaj ti Maryama nda Mart nga woymaa koyraa.² Maryama kaj n'ir Koyoo yon nda turaari ka nga hinbirey ka cewey tuusu, nga no nga armaa Lazar wirci.³ Woymey sanba Isa do ka nee: «Ir Koyoo, nga ne, ni baakaa ga wirci.»⁴ Kan Isa maa woo, a nee: «Woo man'ti buuyan wirci, amma Irkoy daržaa se a goo, hala Irkoy *Iz'aroо ma daržandi woo ra.»

⁵ A gar Isa ga baa Mart, nda nga woymaa Maryama, nda Lazar.⁶ Waatoo kaj a maa kaj a ga wirci, a cindi nongoo kaj ra a goo ka jirbi hinka tee koyne.⁷ Woo

banda ga, a duu ka nee taalibey se: «Ir ma koy koyne Žude.»⁸ Taalibey nee a se: «Rabbi, sohō da Alyahuudey ceece ka tondi ka ni warra ka ni wii, de n'ga koy no din koyne?»⁹ Isa zaabi ka nee: «Man'ti guuru woy cindi hinka (12) bara zaari ra? Boro kaj ga dira zaaroo ra, a si kati, zama a ga dii adujna woo gaayoo.»¹⁰ Amma, boro kan ga dira cijinoo ra, a ga kati, zama gaayoo sii a ra.»

¹¹ Woo no Isa n'a har. Woo banda ga, a nee i se: «Lazar, ir ceroo nka jirbi, amma ay ga koy hala y'a tunandi jirboo ra.»¹² Woo se taalibey nee a se: «Ir Koyoo, nda a nka jirbi, a ga hallasi.»¹³ Isa mana šelaŋ kala Lazar buuyanoo ga, amma i mma nee kala hunanzamay jirbi ga a goo.¹⁴ Waatoo din Isa nee i se kaaray: «Lazar buu.»¹⁵ A kan ya ne war maaganda se kaj ay sii no din, hala war ma duu ka naanay, amma ir ma koy a do.»¹⁶ Toma kaj se i ga nee Taway, nee taalibey cinday se: «Ir mo ma koy hala ir ma buu a bande.»

Isa ti tunyanoo nda hunaroo

¹⁷ Waatoo kaj Isa koy, a gar Lazar goo *saaraa ra za jirbi taaci.¹⁸ Betani ga man Žerizalem, kilomeetar hinza cine bara gamey ra.¹⁹ Alyahuudey ra, boro booboo kaa Mart nda Maryama do ka fondi i se nda ngi armaa buuroo.²⁰ Waatoo kaj Mart maa kanj Isa goo ma kaa, a koy a kubay. Amma Maryama goro hugey do.²¹ Mart nee Isa se: «Ay Koyoo, nda a gar ni mma bara ne, ag'armaa si buu,²² [amma] ba sohō da hunday ay ga bay kaj haya kul kaj n'n'a wiri Irkoy ga, Irkoy g'a noo ma ne.»²³ Isa nee a se: «Ni armaa ga tun.»²⁴ Mart nee a se: «Ay ga bay kaj a ga tun zaari koraa tunyanoo hane.»²⁵ Isa nee a se: «Agay, agay ti tunyanoo nda hunaroo, boro kaj ga naanay agay, ba nda a buu, a ga huna.²⁶ Baahunante kul kaj ga naanay agay, šikka sii a si buu abada. N'ga naanay woo wala?»²⁷ A nee a se: «Ayyo, ay Koyoo, agay, ay ga naanay kaj ni ti *Almasihu, Irkoy *Iz'aroо kaj ga kaa adujna ra.»

Isa mundawey doo

²⁸ Kaj Mart na woo har ka ben, a koy nga woymaa Maryama do k'a cee tuguyan ra ka nee: «Alfagaa goo ne, a ga ciya ma ne.»²⁹ Za a maar'a, a tun nda cahāyan ka koy a do.³⁰ Isa mana too kate koyraa ra jina, a sii kala nongoo kaj ra Mart n'a kubay.³¹ Waatoo kaj Alyahuudey kaj kaa Maryama hugoo ra ka fondi, dii kaj a caħħa ka tun ka fatta, i hanga a, zama i mma hongu kaj a mma koy *saaraa do ka hēe.

³² Kaj Maryama too nongoo kaj ra Isa goo, a dii a, a sujudu a jine cewey cire ka nee a se: «Ay Koyoo, nda a gar ni mma bara ne, ag'armaa si buu.»³³ Kaj Isa dii a ga hēe, Alyahuudey kaj kaa a bande mo ga hēe, a futu nga binoo ra, a maray.³⁴ A nee: «Man ra war n'a daq?» I nee a se: «Ir Koyoo, kaa ka dii.»³⁵ Isa mundawey doo.³⁶ Alyahuudey nee: «Guna takaa kaj nda a ga bag'a.»³⁷ Affooyan i ra nee: «Man'ti naga ka danaa money feeri, a mana taka tee kaj ra woo mo masi buu wala?»

Isa na Lazar tunandi

³⁸ Isa yee koyne ka futu nda kunehere ka koy *saaraa do. Guusu no, de tondi no ma mijoo daabu.³⁹ Isa nee: «Wa tondoo kaa!» Bukaa woymaa kaj ti Mart nee a se: «Ay Koyoo, a na hew zaa, zama jirbi taacantoo ra a goo.»⁴⁰ Isa nee a se: «Ay mana nee ma ne kaj nda n'naanay, n'ga dii Irkoy daržaa?»⁴¹ I na tondoo kaa. Isa na nga bojoo jer beene, a nee: «Baaba Irkoy, ay ga albarka tee ma ne, zama n'na hanjajer ya ne.»⁴² Agay, ay ga bay kaj waati kul n'ga hanjajer ya ne, amma alžamaa kaj g'ay kuubi k'ay bere maaganda se ay šelaŋ hala i ma naanay kaj ni k'ay sanba.»⁴³ Kaj a na hayey wey har ka ben, a na jinde jer ka kaati ka nee: «Lazar, fatta kate!»⁴⁴ Bukaa tun ka fatta, cewey nda kabey ga hawa nda kasance, ndumoo ga guma nda šukka. Isa nee i se: «W'a feeri, war m'a naq a ma koy.»

Boñkoyney hawandifutay Isa ga

(Matiyu 26.1–5; Marku 14.1–2; Luka 22.1–2)

⁴⁵ Alyahuudey ra, boro booboyan kaj kaa Maryama do kanyaŋ dii hayey kaj Isa n'i tee, i naanay a. ⁴⁶ Affooyan i ra koy *Fariziyeŋey do ka hayey har i se kaj Isa n'i tee. ⁴⁷ Woo ga, *sargari juwalkey jineborey nda Fariziyeŋey na *hoyraykey margaroo gorandi ka nee: «Macin no ir g'a tee, zama boraan woo ga tammasa kayfante booboo tee? ⁴⁸ Nda ir n'a naŋ takaa woo, boraan kul ga kaa ka naanay a, Rom borey ga kaa k'ir dogoo nda ir gandaa taa.»

⁴⁹ Affo i ra kaj se i ga nee Kayif, jiirro din sargari juwalkey jineboraa no, a nee i se: «War, war si haya kul bay, ⁵⁰ war si laasaabu kaj boro folloku ma buu jamaa dogoo ra baa war se gandaa kul ma halaci.» ⁵¹ A mana woo har nda nga boŋ, nga ti sargari juwalkey jineboraa jiirro din, a nka annabitay tee ka bayrandi kaj Isa ga hima ka buu gandaa se, ⁵² de man'ti gandaa hinne se, amma ka Irkoy izey mo kaj say-say marga k'i tee affoo.

⁵³ Za hanoo din, i kayandi kaj ngi g'a wii. ⁵⁴ Woo se Isa si yee ka dira Alyahuudey gamey ra i ma dii nga. A mooru no din ka koy laamaa kaj ga man sajoo, koyraa ra kaj se i ga nee Efrayim. A cindi no din, nga nda nga taalibey.

⁵⁵ Alyahuudey *Borcintaraa jingaroo man, boro booboo hun gandaa ra ka žigi ka koy Žerizalem ka ngi boŋ henanandi za jingaroo mana too. ⁵⁶ I ga Isa ceeći, de i ga nee cere se Irkoy *hugu beerooraa: «Macin no war nee? Šikka sii kaj a si kaa jingaroo ra wala?» ⁵⁷ Woo gar, sargari juwalkey jineborey nda Fariziyeŋey na yaamar noo kaj boro kaj na nongoo bay kaj ra a goo m'a har hala ngi m'a dii.

Maryama na turaari doori Isa cewey ga

(Matiyu 26.6–13; Marku 14.3–9)

12 ¹ A cindi jirbi iddu *Borcintaraa jingaroo ma tee kaj Isa koy Betani, nongoo kaj ra Lazar kaj a n'a tunandi bukawey ra goo. ² I na hawray tee a se no din, Mart ga alhaadimay, Lazar goo borey ra kaj ga goro jaadogoo ra Isa bande. ³ Maryama na liitar jere turaari alhakiika hay šenda kaj se i ga nee nar ka Isa cewey yon, a na nga hinbirey ka cewey tuusu, hugoo too nda turaaroo hewoo. ⁴ Žudas Iskariyot, taalibey affoo kaj ga kaa k'a nondi nee: ⁵ «Cin se turaaroo woo mana neerandi nzorfu kaaray tamma boŋ zangu hinza (300) ka nondi talkey se?» ⁶ Man'ti a mma huzun talkey se, nga se a na woo har, amma zay no, nga ti nooroo talfikaa, a ga haya zaa kaj huru a ra. ⁷ Woo se Isa nee: «A naŋ, a m'a jisi ay suturayanoo zaaroo se. ⁸ War nda talkey no waati kul, amma agay si cindi war bande waati kul.»

Sargari juwalkey jineborey hawandifutay Lazar ga

⁹ Alyahuudey ra, jama beeri bay kaj Isa goo no din, man'ti Isa hinne se i kaa, amma hala ngi ma dii Lazar mo kaj a n'a tunandi bukawey ra. ¹⁰ *Sargari juwalkey jineborey kayandi kaj ngi ga Lazar mo wii, ¹¹ zama nga maaganda se boro booboo mooru Alyahuudey ka naanay Isa.

Isa huru Žerizalem sanda kokoy

(Matiyu 21.1–11; Marku 11.1–11; Luka 19.28–40)

¹² Subaa ra, waatoo kaj alžama beeroor kaj kaa jingaroo ra maa kaj Isa ga kaa Žerizalem, ¹³ i na teenaynaa kabeyaj zaa ka fatta k'a kubay. I ga kaati ka nee:

«*Hozaana!

Albarka ma huru boraan ra

kaj goo kaa ir Koyoo maajnoo ga

kan ti Izirayel kokoyoo.»^s

¹⁴ Isa duu farka-ize foo, a goro a ga sanda takaa kaj nda a hantumandi *Citaaboo ra ka nee:

¹⁵ «Masi hunbur, *Siyoŋ koyraa ize woyoo,
nga ne, ni kokoyoo ga kaa,

a goo ma goro farka woy, nga izoo ga.»^š

¹⁶ Hayey wey, nga taalibey mana faham i se jina, amma waatoo kaj Isa jeerandi, i hongu kaj a hantumandi a ga, de mo ngi n'i tee a se.

¹⁷ Alžamaa kaj goo Isa bande waatoo kaj a na Lazar cee k'a fattandi *saaraa ra k'a tunandi bukawey ra, na seedetaray tee. ¹⁸ Woo se alžamaa n'a kubay, zama i maa kaj a na tammasa kayfantaa woo tee. ¹⁹ *Fariziyeney nee cere se: «War ga dii kan war si duu baffoo. Nga ne, adujna kul koy a bande.»

Grekyan goo ma Isa ceeći

²⁰ Grekyan goo borey ra kaj žigi ka koy sujudu jingaroo ra. ²¹ I koy Filip do kaj ti Betsayda kaj goo Galile boro k'a wiri a ga ka nee: «Ir koyoo, ir ga baa ir ma dii Isa.» ²² Filip koy a har Andere se jina, Andere nda Filip koy a har Isa se. ²³ Isa n'i zaabi ka nee: «Waatoo kaa kaj ra *Boraa kaj tee Adamize ga jeerandi. ²⁴ Nda cimi, cimoo ne kaj ay g'a har war se, nda alkama gurunboo mana kaj laboo ra ka buu, a ga cindi nga foo, amma nda a buu, a ga ize boobo hay. ²⁵ Boro kaj ga baa nga hundoo g'a mursu, boraa kaj konna nga hundoo adujna woo ra, a nk'a gaabu hunayan abadantaa se. ²⁶ Boro kaj ga alhaadimay ya ne, kala a ma hanga agay, de mo nongu kaj ra agay, ay goo, nga ra ay tamoo mo goo. Boro kaj ga alhaadimay ya ne, Baaba Irkoy g'a beerandi.»

Isa šelaj nga buuyanoo ga

²⁷ «Sohō ay binoo g'ay maray, cin no ay ga nee? – Baaba Irkoy, ay hallasi waatoo woo ra? Amma woo da se ay kaa alwaatoo woo ra. ²⁸ Baaba Irkoy, ni maajoo daržandi!» Jinde foo hun beenaa ra ka nee: «Ay n'a daržandi, ay g'a daržandi koyne.»

²⁹ Jamaa kaj ga kay no din kaj maa, nee kaj beenaa jinjinjanoo no, affooyan nee: «Almalayka ka šelaj a se.» ³⁰ Isa zaabi ka nee: «Man'ti agay se jindoo woo fatta, amma war maaganda se. ³¹ Sohō no adujna woo ciitoo ga tee. Sohō adujna woo bonkoynoo ga warrandi taray. ³² Agay, waati kaj ay jerandi laboo ga, ay ga borey kul cendi kate ay ga.» ³³ A nka woo har ka cebe buuyanoo kaj nda nga ga hima ka buu. ³⁴ Alžamaa n'a zaabi ka nee: «Ir nka maa *ašariyaa ra kaj *Almasihu ga duumi hala abada, de taka foo ra n'ga nee kala *Boraa kaj tee Adamize ma jerandi? May ti Boraa kaj tee Adamize woo?» ³⁵ Isa nee i se: «Gaayoo goo war game waati kayna koyne. Hala de war goo nda gaay, wa dira a ra, kubaa masi koy hin war. Boro kaj ga dira kubaa ra si bay nongu kaj ra nga ga koy. ³⁶ Hala de gaayoo goo war do, wa naanay gaayoo, hala war ma tee gaay izeyan.» Kaj Isa na wey har, a mooru ka koy tugu i se.

Alžamaa mana naanay Isa

³⁷ Tammasa kayfantey kul kaj a n'i tee i jine, i mana naanay a, ³⁸ hala hayaa kan annabi Ezayi n'a har ma tabati, a nee:

«Ir Koyoo, may ka naanay ir ſennoo?

May se ir Koyoo hinoo bayrandi?»^t

³⁹ Woo se i si hin ka naanay, zama Ezayi yee koyne ka nee:

^s12.13 Zabur 118.25–26.

^š12.15 Sofoni 3.16; Zakarya 9.9.

^t12.38 Ezayi 53.1.

⁴⁰ «Irkoj na mojey danandi,
a na biney šendandi,
hala mojey masi duu ka dii,
biney masi faham, Irkoj nee:
·l masi koy *tuubi
y'i noo baani.»^u

⁴¹ Ezayi na woo har, zama a nka dii Isa daržaa, a šelaŋ a ga.

⁴² Woo kul, ba jineborey ra, boro boobo naanay a. Amma *Fariziyeney maaganda se i si ngi boj bangandi, i masi koy ngi gaaray margahugoo ra. ⁴³ Zama i ga baa adamizey ma ngi noo darža ka bisa Irkoj wanoo.

Isa šennoo ga borey ciiti

⁴⁴ Isa kaati ka nee: «Boro kaj ga naanay agay, man'ti agay no a naanay a, amma boraa kaj n'ay sanba no a naanay a. ⁴⁵ Boro kaj dii agay, boraa kaj n'ay sanba no a dii a. ⁴⁶ Agay, ay kaa adujnja ra sanda gaay, hala boro kul kaj ga naanay agay masi cindi kubaa ra. ⁴⁷ Boro kaj maa ay šenney, a mana gaabu i ga, man'ti agay no m'a ciiti, zama ay mana kaa hala ya adujnja ciiti, amma ya nka kaa ka adujnja hallasi. ⁴⁸ Boro kaj wanji ay ga, a mana yadda ay šenney ga, a goo nda nga ciitikaa: šennoo kaj ay n'a har no m'a ciiti zaari koraa hane. ⁴⁹ Zama ya na šelaŋ nda ay boj, amma Baaba Irkoj kaj n'ay sanba hunday k'ay noo yaamaroo woo kaj ay g'a har nda woo kaj ga ay ga šelaŋ. ⁵⁰ Ay ga bay mo kaj nga yaamaroo ti hunayan abadantaa. Woo se hayey kaj ay g'i har, ay g'i har sanda takaa kaj nda Baaba Irkoj n'i har ya ne.»

Isa na nga taalibey cewey jumay

13 ¹Za *Borcintaraa jingaroo mana too, Isa ga bay kaj nga waatoo kaa ka hun adujnja woo ra ka koy Baaba Irkoj do. A baa nga borey kaj goo adujnja ra, a bag'ey hala nongu kaj ga a si bisa.^w

²Hawraa ga, Ibilisi daŋ ka ben Žudas, Simoj Iskariyot iz'aroo binoo ra a m'a nondi. ³Isa kaj ga bay kaj Baaba Irkoj na hayey kul daŋ nga kaboo ra, a bay mo kaj Irkoj do nga hun, Irkoj do nga ga koy. ⁴A tun hawraa ga, a na nga darbawey kaa k'i jisi ka zaara zaa ka gamahaw. ⁵Woo banda ga, a na hari doori tuu ra ka duu ka taalibey cewey jumay k'i tuusu nda zaaraa kaj ga gamoo haw. ⁶Kaj a too Simonj Piyer ga, a nee a se: «Ay Koyoo, ni no m'ay cewey jumay?» ⁷Isa n'a zaabi ka nee: «Hayaa kaj agay, ay goo m'a tee, n'si maanaa bay sohō da, amma woo banda ga, n'ga kaa ka faham a se.» ⁸Piyer nee a se: «Abada n'say cewey jumay!» Isa n'a zaabi ka nee: «Nda ay mana ni jumay, n'sii nda ay do baa.» ⁹Simoj Piyer nee a se: «Ay Koyoo, man'ti ay cewey hinne, amma ay kabey nda ay bojoo mo!» ¹⁰Isa nee a se: «Boro kaj jumay ka ben si too kala cee jumayyan hinne ga, za nga kul no ma henan. War, war henan, amma man'ti war kul.» ¹¹A ga boraa bay kaj g'a nondi, woo se a nee: «Man'ti war kul no ma henan..»

¹²Kaj a na ngi cewey jumay ka ben, a na nga darbawey zaa, a goro jaadogoo ra koyne, a nee i se: «War faham woo kaj ay n'a tee war se wala? ¹³War, war ga nee ya ne <Alfagaal> nda <Koy>, war šelaŋ ka boori, zama nga ti agay. ¹⁴Nda agay, ay na war cewey jumay, agay kaj ti Koy nda Alfagaal, war mo, war ga hima ka cere cee jumay. ¹⁵Zama himakasinay no kaj ay n'a noo war se hala takaa kaj ay n'a tee war se, war mo m'a tee. ¹⁶Nda cimi, cimoo ne kaj ay g'a har war se, tam si bisa nga koyoo, *diyaw mo si bisa boraa kaj n'a sanba. ¹⁷Nda war ga hayey wey bay, war ga duu gomni nda war g'i tee. ¹⁸Man'ti war kul ga ay goo, agay, ay ga borey bay kaj ay n'i suuba, amma hala *Citaaboo šennoo ma tabati kaj nee: «Boraa kaj

^u12.40 Ezayi 6.9–10.

^w13.1 «hala nongu kaj ga a si bisa», Grek šenni ra, almaganaa faa ti «hala benantaa ga».

goo ma takula ḥaa ay bande bere ay ga k'ay tafa.^{y 19} Za sohō ay g'a har war se za woo mana tee, hala waati kaj a tee, war ma naanay kaj agay ti 'a ga bara'.²⁰ Nda cimi, cimoo ne kaj ay g'a har war se, boro kaj na diyaa dii kaj ay g'a sanba, boraa n'ay dii. Boro kaj n'ay dii, a na boraa kaj n'ay sanba dii.»

Isa bayrandi kaj nga taalibi foo ga kaa ka nga nondi

(Matiyu 26.20–25; Marku 14.17–21; Luka 22.21–23)

²¹ Kaj Isa na hayey wey har ka ben, binoo maray, a nee kaaray: «Nda cimi, cimoo ne kaj ay g'a har war se, war affoo g'ay nondi.»²² Taalibey na cere guna-guna, i si bay boro kaj ga a goo.²³ Nga taalibey affoo, woo kaj Isa ga bag'a, goo ḥaaadogoo ra Isa gandey here.²⁴ Simoŋ Piyer na kabe ka šelaŋ a se a ma hāa boro kaj ga Isa goo.²⁵ Taaliboo din bere Isa gandey here, a nee a se: «Ay Koyoo, may no?»²⁶ Isa zaabi ka nee: «Boraa ti woo kaj se ay ga takula dunba sufa k'a noo.» Kaj a na dunboo sufa, a n'a [zaa k'a] noo Žudas, Simoŋ Iskariyot iz'aroo se.²⁷ Za takulaa dunboo nondi, nga no Ibilisi huru Žudas ra. Isa nee a se: «Hayaa kaj n'g'a tee, a tee nda cahāyan.»²⁸ Woo, borey kul kaj goo ḥaaadogoo ra mana faham haya kaj se a na woo har a se.²⁹ Haya kaj se Žudas ti nooroo talfikaa, woo se boro fooyaj ga hongu kaj Isa nka nee a se kaj a ma koy hayey day kaj ga ngi ga too jingarao se, wala a nka nee a se kaj a ma misikiiney noo haya.³⁰ A na takulaa dunboo taa, a fatta dogoo din da. Cijinoo too.

Yaamar taaga

³¹ Waatoo kaj Žudas fatta, Isa nee: «Sohō *Boraa kaj tee Adamize jeerandi, Irkoy jeerandi a ra.³² [Nda Irkoy jeerandi a ra,] Irkoy mo g'a jeerandi nga boj ra, a g'a jeerandi sohō da.³³ Ay zankey, ay goo war bande alwaati kayna koyne. War g'ay ceeći, de sanda takaa kaj nda ay n'a har Alyahuudey se ka nee: «Nongoo kaj ra ay ga koy, war si hin ka koy a ra», war mo ay g'a har war se sohō.³⁴ Ay ga war noo yaamar taaga kaj ti war ma baa cere sanda takaa kaj nda ay baa war, war mo ma baa cere.³⁵ Woo ra borey kul ga bay kaj ay taalibey ti war, nda war goo nda bajie cere se.»

Isa bayrandi kaj Piyer ga nga yankar

(Matiyu 26.31–35; Marku 14.27–31; Luka 22.31–34)

³⁶ Simoŋ Piyer nee a se: «Ay Koyoo, man ra n'ga koy?» Isa zaabi ka nee [a se]: «Nongoo kaj ra ay ga koy, sohō n'si hin ka hanga agay. Amma n'ga kaa ka hanga agay waati tana.»³⁷ Piyer nee a se: «Ay Koyoo, macin se ay si hin ka hanga ni sohō da? Ay g'ay hundoo noo buuyan se ni maaganda se.»³⁸ Isa zaabi ka nee: «N'ga ni hundoo noo buuyan se ay maaganda se? Nda cimi, cimoo ne kaj ay g'a har ma ne, šikka sii gorgaa si ciya kaj n'g'ay yankar cee hinza.»

Isa ti fonddaa kaj ga koy Baaba Irkoy do

14¹ Isa nee i se: «War biney masi hasara, wa naanay Irkoy², war ma naanay agay mo.² Gorodoo booboo goo ay Baaba Irkoy hugoo ra. Nda a gar man'ti cimi no, ay ga nee war se: «Ay ga doo hanse war se» wala?³ De waati kaj ay koy, ay ga doo hanse war se, ay ga yee kate, ay ga war zaa ay bande hala nongu kaj ra agay, ay goo, war mo ma bara a ra.⁴ Nongoo kaj ra [agay,] ay ga koy, war ga nga fonddaa bay.»

⁵ Toma nee a se: «Ay Koyoo, ir si nongoo bay kaj ra n'ga koy, taka foo nda ir ga nga fonddaa bay?»⁶ Isa nee a se: «Agay, agay ti fonddaa, nda cimoo, nda hunaroo.

^{y 13.18} Zabur 41.10.

^{z 14.1} «wa naanay Irkoy», Grek šenni ra, almaganaa faa ti «war ga naanay Irkoy».

Boro kul si too Baaba Irkoy do nda man'ti nda agay.⁷ Nda war n'ay bay, war g'ay Baaba Irkoy mo bay. Za sohō war g'a bay, war dii a.»

⁸Filip nee a se: «Ay Koyoo, Baaba Irkoy cebe ir se, a ga wasa ir se.»⁹ Isa nee a se: «Alwaatoo kul kañ ay n'a tee war bande, man'ay bay, Filip? Boro kañ dii agay, a dii Baaba Irkoy. Taka foo n'ga nee: «Baaba Irkoy cebe ir se?»¹⁰ Mana naanay kañ agay, ay goo Baaba Irkoy ra, Baaba Irkoy goo ay ra? Šenney wey kañ ay g'i har war se, ay s'i har nda ay bonj. Baaba Irkoy kañ ga duumi ay ra no ma nga teegoyey tee.¹¹ Wa naanay agay kañ ay goo Baaba Irkoy ra, Baaba Irkoy mo goo ay ra, wala war ma naanay teegoyey wey sabbu se.¹² Nda cimi, cimoo ne kañ ay g'a har war se, boro kañ ga naanay agay, teegoyey mo kañ ay g'i tee, a g'i tee. Koyne mo a ga hayayañ tee kañ bisa wey, zama agay, ay ga koy Baaba Irkoy do,¹³ de mo haya kul kañ war n'a ḥaaray ay maajoo ga, ay g'a tee, hala Baaba Irkoy ma jeerandi *Iz'aroo ra.¹⁴ Nda war na haya wiri ay ga ay maajoo ga, agay, ay g'a tee.»

Isa na allaahidu noo kañ Hundi Henanantaa ga kaa

¹⁵«Nda war ga baa agay, war g'ay yaamarey dii.¹⁶ De agay, ay ga Baaba Irkoy ḥhaaray a ma war noo Faabakaw tana hala a ma cindi war bande abada.¹⁷ Nga ti *Hundi cimikoynoo kañ adujnja si hin ka duu a, zama a si dii a, a s'a bay. War, war g'a bay, zama a cindi war bande, a ga kaa ka bara war ra.¹⁸ Ay si war nan sanda alyatimyan, ay goo kaa war do.¹⁹ Ne nda kayna adujnja si dii agay koyne, amma war, war ga dii agay, zama agay, ay ga hunu, war mo, war ga hunu.²⁰ Hanoo din, war ga bay kañ ay goo ay Baaba Irkoy ra, de war, war goo ay ra, agay, ay goo war ra.

²¹Boro kañ kone ay yaamarey goo, de a n'i dii, nga no ma baa agay. Boro kañ ga baa agay, ay Baaba Irkoy ga baa bora, ay ga bag'a, de agay hunday g'ay bon bayrandi a se.»

²²Žud kañ man'ti Iskariyot nee a se: «Ay Koyoo, macin se ir se n'ga baa ma ni bon bayrandi, amma man'ti adujnja se?»²³ Isa zaabi ka nee a se: «Boro kañ ga baa agay, a g'ay Šennoo dii. Ay Baaba Irkoy ga bag'a. Ir ga koy a do, ir ga gorodoo tee a do.²⁴ Boro kañ si baa agay, a s'ay Šenney dii. Šennoo kañ war ga maar'a, man'ti agay wane nda a, amma Baaba Irkoy kañ n'ay sanba wane nda a.

²⁵Ay na hayey wey har war se kañ ay cindi war bande.²⁶ Faabakaa kañ ti *Hundi Henanantaa kañ Baaba Irkoy g'a sanba ay maajoo ga, nga, a ga haya kul cawandi war se. A ga war hongandi haya kul kañ [agay,] ay n'a har war se.

²⁷Ay ga alaafiyaa cindandi war bande, ay ga war noo ag'alaafiyaa. Man'ti takaa kañ nda adujnja g'a noo nda agay, ay g'a noo war se. War biney masi hasara, i masi jiti.²⁸ War maa kañ agay, ay nee war se: «Ay ga koy, de ay goo kaa war do.» Nda a gar war ga baa agay, war ga jaali nda kañ ay ga koy Baaba Irkoy do, zama Baaba Irkoy bisa agay.²⁹ Sohō ay na woo har war se za a mana tee, hala waati kañ a tee, war ma naanay.³⁰ Ay si šenni boobo har war bande koyne, zama adujnja bonjkoynoo goo kaa. A sii nda ay ga hini kul.³¹ Amma kala adujnja ma bay kañ ay ga baa Baaba Irkoy, ay ga goy nda sanda takaa kañ nda a n'ay yaamar. Wa tun, ir ma hun ne.»

Isa ti alanebjaa cimoo

15¹«Agay, agay ti *alanebjaa cimoo, ay Baaba Irkoy ti alaneb faaroobeerika.²Tuuri kabe kul kañ goo ay ga kañ si ize tee, a g'a dunbu, amma wey kañ ga ize tee, a g'i henanandi hala i ma ize tee ka tonton.³ War, war henan ka ben Šennoo kañ ay n'a har war se maaganda se.⁴ Wa duumi ay ra, agay, ay ga duumi war ra. Takaa kañ nda tuuri kabe si hin ka ize tee nda nga bonj, nda man'ti a mma duumi alanebjaañoo ga, takaa din da war mo, sanda tuuri kabe war si hin ka ize

kul tee^ž nda man'ti war nka duumi ay ra. ⁵Agay, agay ti alanebjajoo, war, war ti kabey. Boro kaj duumi ay ra, agay, ay ga duumi a ra, a ga ize boobo tee^a sonda tuuri kabe, zama bila agay war si hin ka haya kul tee. ⁶Boro kaj si duumi ay ra ga warrandi taray, a ga kogu sonda tuuri kabe, woo banda ga, tuuri kabey ga margandi ka warrandi nuune ra, de i ga ton. ⁷Nda war duumi ay ra, ay šenney duumi war ra, wa haya ḥaaraay kar war ga baa, a ga teendi war se. ⁸Woo ra ay Baaba Irkoy ga jeerandi: war ma ize boobo tee^b sonda tuuri kabe, war ma tee ay taalibey. ⁹Takaa kaj nda Baaba Irkoy bag'ay, takaa din da nda agay mo baa war. Wa duumi ay bajoo ra. ¹⁰Nda war g'ay yaamarey dii, war duumi ay bajoo ra sonda takaa kaj nda ay n'ay Baaba Irkoy yaamarey dii, de ay duumi nga bajoo ra.

¹¹Ay na hayey wey har war se hala ay jaaloo ma bara war ra, haya kul mas'a gaza. ¹²Ay yaamaroo ne: war ma baa cere sonda takaa kaj nda ay baa war. ¹³Baji beeri sii no kaj bisa boro ma nga hundoo noo buuyan se nga cerey maaganda. ¹⁴Ay cerey ti war nda war ga hayey tee kaj ay g'i ka war yaamar. ¹⁵Ay si nee war se tam koyne, zama tam si hayaa bay kaj nga koyoo g'a tee. Ay nee war se ay cerey, zama haya kul kaj ay maar'a ay Baaba Irkoy do, ay n'a bayrandi war se. ¹⁶Man'ti war k'ay suuba, amma agay ka war suuba ka war daq hala war ma koy, war ma hin ka izeyan tee^c sonda tuuri kabe, war izey ma duumi hala haya kaj war n'a wiri Baaba Irkoy ga ay maajoo ga, a m'a noo war se. ¹⁷Hayey wey nda ay na war yaamar hala war ma baa cere.»

Adunja konna Isa nda nga ganakey

¹⁸«Nda adunja konna war, war ma bay kaj agay no a jin ka konna agay. ¹⁹Nda a gar adunja wane nda war, adunja ga baa borey kaj ti nga wane, amma zama a si war may, de mo ay na war sutuba ka war kaa a game, woo se a ga konna war. ²⁰Wa hongu šennoo kaj ay n'a har war se kaj ti: ‹Tam si bisa nga koyoo.› Nda i n'ay gurzugay, i ga war mo gurzugay, nda i n'ay šennoo dii, i ga war mo šennoo dii. ²¹Amma wey kul i g'i tee war se ay maajoo sabbu se, zama i si boraa bay kaj n'ay sanba. ²²Nda a gar ya nka mana kaa ka šelanj i se, i si duu zunubu. Sohō i si duu kobay ka nee ngi mana zunubu tee. ²³Boro kaj konna agay, konna ay Baaba Irkoy mo. ²⁴Nda a gar ya nka mana teegoyee tee i jine kaj boro kul man'i tee, i si duu zunubu. Sohō i dii ey, de i konna agay nda ay Baaba Irkoy. ²⁵Amma woo tee hala šennoo kaj hantumandi ngi *ašariyaa ra ma tabati kaj nee: ‹I konna agay bila addalil.›^d

²⁶Waati kaj Faabakaa kaa kaj ay g'a sanba war se ka hun Baaba Irkoy do, ngi *Hundi cimikoynoo kaj ga hun Baaba Irkoy do, a ga seedetaray tee ay ga. ²⁷War mo, war ga tee seede, zama za sintinoo ga, war goo ay bande.»

16 ¹«Ay na hayey wey har war se hala war masi koy naanay naj. ²I ga war kaa ngi *margahugey ra, de mo waati ga kaa kaj boro kul kaj na war wii ga hongu nga nka Irkoy gana. ³I ga wey tee, zama i man'ay Baaba Irkoy bay, i man'ay bay. ⁴Amma ya nka wey har war se hala waati kaj ngi waatoo kaa, war ma hongu kaj agay, ay n'i har war se. Hayey wey, ya n'i har war se za sintinoo ga, zama ay goo war bande.»

^ž15.4 «ka ize tee» man'ti kala haya kaj boro g'a tee Irkoy maaganda se.

^a15.5 Sorro 4to.

^b15.8 Sorro 4to.

^c15.16 Sorro 4to.

^d15.25 Zabur 35.19; 69.5.

Hayey kaj Faabakaa g'i tee

⁵ «Sohō ay ga koy bora do kañ n'ay sanba, boro kul s'ay hāa war ra ka nee: «Man ra n'ga koy?» ⁶ Amma kaj se ay na woo har, nga se war biney hanse ka maray. ⁷ Agay, ay ga cimoo har war se: A baa war se ya koy, zama nda ay mana koy, Faabakaa si kaa war do, amma nda ay koy, ay g'a sanba war do. ⁸ Waati kaj a kaa, a ga adujna layboo cebe a se haya kaj ti zunubu here, haya kaj ti šerretaray here, nda haya kaj ti ciitoo here. ⁹ Haya kaj ti zunubu here, zama i mana naanay agay. ¹⁰ Haya kaj ti šerretaray here, zama ay ga koy Baaba Irkoy do, de mo war si dii agay koyne. ¹¹ Haya kaj ti ciitoo here, zama adujna borjkoynoo ciitandi.

¹² Haya booboyañ goo ay kone kaj ay ga baa y'i bayrandi war se, amma war si hin k'i dii sohō da. ¹³ Waati kaj a kaa, nga, *Hundi cimikoynoo, a ga war gongu cimoo kul ra, zama a si šelaj nga bon ga, amma a ga hayaa har kaj a maa'r'a, de a ga hayey har war se kaj ga kaa ka kaa. ¹⁴ A g'ay jeerandi, zama a ga hayaa zaa kaj ti agay wane k'a bayrandi war se. ¹⁵ Haya kul kaj ti Baaba Irkoy wane, agay wane, woo se ay ga nee kaj a ga hayaa zaa kaj ti agay wane k'a bayrandi war se.»

Binemarayyanoo ga bere ka tee jaali

¹⁶ «Ne nda kayna war si yee ka dii agay, ne nda kayna koyne, war ga dii agay.» ¹⁷ Nga taalibey ra, affooyañ nee cere se: «Macin no a ga baa k'a har ir se: «Ne nda kayna war si yee ka dii agay, ne nda kayna koyne, war ga dii agay? Macin no a ga baa k'a har kaj a nee: «Zama ya mma koy Baaba Irkoy do?»» ¹⁸ I nee mo: «Macin no a ga baa k'a har [kaj a nee]: «Ne nda kayna? Ir si bay haya kaj no a ga baa ka nee.» ¹⁹ Isa bay kaj i mma baa i ma nga hāa, a nee i se: «War ga cere hāa nda hayaa kaj ay n'a har ka nee: «Ne nda kayna war si yee ka dii agay, ne nda kayna koyne, war ga dii agay.» ²⁰ Nda cimi, cimoo ne kaj ay g'a har war se, war ga kaa ka hēe ka yooyo, de adujna ga jaali. War, war biney ga kaa ka maray, amma war binemarayyanoo ga bere ka tee jaali. ²¹ Waati kaj woy ga duu nga bon, binemarayyan ga tee a se, zama nga waatoo ka kaa. Waati kaj a na zankaañ adujna ra, a si yee ka hongu nga zaraboo, jaaloo maaganda se, zama adamize foo kaa aduppa ra. ²² Takaa din da, war mo, war biney ga maray sohō da, amma ay ga kaa ka dii war koyne, de war biney ga jaali, de war jaaloo, boro kul s'a kaa war ra.

²³ Hanoo din, war s'ay hāa nda haya kul. Nda cimi, cimoo ne kaj ay g'a har war se, haya kaj war n'a ḥaaray Baaba Irkoy ga ay maajoo ga, a g'a noo war se. ²⁴ Hala sohō war mana haya kul ḥaaray ay maajoo ga. Wa ḥaaray, war ga duu hala haya kul masi war jaaloo gaza.»

Isa duu adujna ga hinay

²⁵ «Ay na wey har war se nda filla yaasayanteyaj. Waatoo ga kaa kaj ay si yee ka šelaj war se nda filla yaasayanteyaj, amma ay ga šelaj war se kaaray Baaba Irkoy ga. ²⁶ Hanoo din, war ga ḥaaray ay maajoo ga, ay si nee war se kaj ay ga Baaba Irkoy ḥaaray war se, ²⁷ zama Baaba Irkoy hunday ga baa war, zama war baa agay, de mo war, war naanay kaj agay, ay mana hun kala Irkoy do. ²⁸ Ay hun Baaba Irkoy do ka kaa adujna ra, ay ga yee ka hun adujna ra ka koy Baaba Irkoy do.» ²⁹ Nga taalibey nee a se: «Nga ne, sohō n'ga šelaj kaaray, de n'si haya kul har nda filla yaasayante. ³⁰ Sohō ir bay kaj n'ga haya kul bay, a si too boro kul ma ni hāa, woo se ir ga naanay kaj Irkoy do ni hun.» ³¹ Isa zaabi ka nee i se: «War ga naanay sohō? ³² Nga ne, waatoo goo kaa, de mo waatoo kaa ka ben kaj ra war ga say-say, boro foo kul ga koy nga do, de war g'ay nañ agay hinne, amma man'ti agay hinne no, zama Baaba Irkoy goo ay bande. ³³ Ay na wey har war se hala ay bande war ma

duu alaafiyaa. War ga zarabi adujnja ra, amma wa bine tee, agay, ay duu adujnja ga hinay.»

Isa na Irkoy ḥaaaray nga boj se

17¹ Kaj Isa na hayey wey har, a na nga bojoo jer ka beenaa guna, a nee: «Baaba Irkoy, waatoo kaa. Ni *Iz'aroo daržandi hala a ma ni daržaa cebe,² sanda takaa kaj nda n'n'a noo hini hundikoyni kul ga, hala borey kul kaj n'n'i noo a se, a m'i noo hunayan abadantaa.³ Hunayan abadantaa man'ti kala, i ma ni bay, ni, Irkoy follokaa cimikoynoo nda boraa kaj n'n'a sanba kaj ti Isa *Almasihu.⁴ Ay na ni daržaa cebe laboo ga. Ay na goyoo benandi kaj n'n'a noo ya ne y'a tee.⁵ Sohō ni, Baaba Irkoy, ay daržandi ni hunday jeroo ga nda daržaa kaj cindi ya ne ni jere za adujnja mana tee.»

⁶«Ay na ni maajoo bayrandi borey se kaj n'n'i noo ya ne adujnja ra. Ni wane nda ey, amma n'n'i noo ya ne, i na ni šennoo dii.⁷ Sohō i bay kaj hayaa kul kaj n'n'a noo ya ne mana hun kala ni do.⁸ Zama ay na šenney har i se kaj n'n'i har ya ne, i n'i dii, i bay nda cimi kaj ni do ay hun, de i naanay kaj ni k'ay sanba.

Isa na Irkoy ḥaaaray nga taalibey se

⁹Ngi se agay, ay ga ḥaaaray, man'ti adujnja se ay ga ḥaaaray, amma borey kaj n'n'i noo ya ne se, zama ni wane nda ey.¹⁰ De mo haya kul kaj goo ay kone ti ni wane, haya kaj goo ma ne ti agay wane, de i n'ay jeerandi.¹¹ Ay si cindi adujnja ra koyne, ngi, i goo adujnja ra, agay, ay goo ma koy ni do. Baaba Irkoy henanantaa, m'i hawgay ni maajoo kaj n'n'a noo ya ne maaganda se hala i ma tee affoo, takaa kaj nda agay nda ni ti affoo.¹² Waatoo kaj ay goo i bande, ay n'i gaabu ni maajoo kaj n'n'a noo ya ne maaganda se. Ay n'i hawgay, ba affoo mana dere i ra, nda man'ti halacintaa hala *Citaaboo šennoo ma tabati.^e¹³ Sohō ay goo ma koy ni do, ay ga woo har adujnja ra hala ay jaaloo ma bara i ra, haya kul mas'a gaza.¹⁴ Agay, ay n'i noo ni šennoo, adujnja konna ey, zama a s'i may sanda takaa kaj nda a s'ay may.¹⁵ Man'ti ya mma ḥaaaray hala m'i dan adujnja se jere ga, amma ya mma baa m'i hallasi boro laalaa ra kaj ti Ibilisi.¹⁶ Adujnja s'i may takaa kaj nda a s'ay may.¹⁷ Cimoo k'i henanandi, ni šennoo, nga ti cimoo.¹⁸ Takaa kaj nda n'n'ay sanba adujnja ra, agay mo n'i sanba adujnja ra.¹⁹ [Agay,] ay g'ay bojjisandi jere ga ma ne ngi maaganda se, hala ngi mo majisandi jere ga ma ne nda cimi.»

Isa na Irkoy ḥaaaray nga ganakey kul se

²⁰«Man'ti ngi hinne se ay ga ḥaaaray, amma borey mo se kaj ga naanay agay ngi šennoo sabbu se,²¹ hala i kul ma tee affoo, sonda takaa kaj nda ni, Baaba Irkoy n'goo ay ra, de agay, ay goo ni ra. Ngi mo ma tee affoo ir ra, hala adujnja ma naanay kaj ni k'ay sanba.²² Agay, ay n'i noo daržaa kaj n'n'a noo ya ne, hala i ma tee affoo sonda takaa kaj nda ir ti affoo.²³ Ay goo i ra, ni goo ay ra, hala i ma tee affoo ka timme, de adujnja ma bay kaj ni k'ay sanba, de mo n'bag'ey sonda takaa kaj nda n'baa agay.²⁴ Baaba Irkoy, borey kaj n'n'i noo ya ne, ay si baa kala nongu kaj ra agay, ay goo, ngi mo ma bara ay bande hala i ma dii ay daržaa, woo kaj n'n'a noo ya ne, zama n'baa agay za adujnja mana daara.²⁵ Baaba Irkoy Šerrantaa, adujnja mana ni bay, amma agay, ay na ni bay, de borey wey bay kaj ni k'ay sanba.²⁶ Ay na ni maajoo bayrandi i se, ay ga kaa k'a bayrandi i se hala bajoo kaj nda n'baa agay ma bara i ra, de agay, ya bara i ra.»

Takaa kaj nda Isa diyandi

(Matiyu 26.47–56; Marku 14.43–50; Luka 22.47–53)

18 ¹Waatoor kaj Isa na hayey wey har ka ben, a fatta nda nga taalibey ka koy nondi mo ga nongoo bay, zama Isa nda nga taalibey ga doona ka cere marga no din. ²Žudas kaj g'a nondi mo ga nongoo bay, zama Isa nda nga taalibey ga doona ka cere marga no din. ³Žudas huru lakkalkawayan kaj hun *sargari juwalkey jineborey nda *Fariziyejey do, nda soojey jine ka koy no din, fitillayan, nda bundu boj diinanteyan, nda wongu jinayyan goo i kone. ⁴Isa kaj ga hayey kul bay kaj ga kaa ka duu nga, a man ka nee i se: «May no war g'a wiri?» ⁵I n'a zaabi ka nee: «Isa Nazaret bora.» Isa nee i se: «Agay ne.» Žudas kaj g'a nondi goo i bande.

⁶Waatoor kaj Isa nee i se: «Agay ne», i yee nda banda ka kaj ganda. ⁷A yee koyne ki hää ka nee: «May no war g'a wiri?» I nee: «Isa Nazaret bora.» ⁸Isa zaabi ka nee: «Ay nee war se kaj agay no. Nda agay no war g'ay wiri, wa wey naj i ma koy.» ⁹Woo ti hala šennoo ma tabati kaj ra a nee: «Borey kaj n'n'i noo ya ne, ba affoo mana dere ya ne.»^f

¹⁰Simoj Piyer kaj kone takuba foo goo n'a hoobu ka sargari juwalkey jineboreaa tamoo kar ka kabe hennaa here hajaa dunbu. Tamoo maajoo ti Malšus. ¹¹Isa nee Piyer se: «Ni takubaa yeeti nga hugoo ra. Ay si gurzugaapotoo hayaahaj kaj Baaba Irkoy n'a noo ya ne wala?»

I na Isa ka koy Hannu do

(Matiyu 26.57–58; Marku 14.53–54; Luka 22.54)

¹²Sooje margaroo, nda ngi bonkoyni beeroo, nda Alyahuudey lakkalkey na Isa dii k'a haw. ¹³I n'a ka koy Hannu do jina, zama Kayif kaj ti *sargari juwalkey jineboreaa jiirro din, nga wandoo baaba no. ¹⁴Kayif ti bora ka kaj bay ka Alyahuudey hoyray ka nee: «Boro folloku ma buu jamaa dogoo ra baa.»^g

Piyer na Isa yankar

(Matiyu 26.69–70; Marku 14.66–68; Luka 22.55–57)

¹⁵A gar, Simoj Piyer nda taalibi foo hanga Isa. Taaliboo din, *sargari juwalkey jineboreaa g'a bay, a huru Isa bande sargari juwalkey jineboreaa batumaa ra. ¹⁶Amma Piyer goo ma kay taray, hugoo mijnoo jeroog. Taalibi faa kaj sargari juwalkey jineboreaa g'a bay fatta ka šelaq woyoo kaj ga hugoo mijnoo hawgay se ka Piyer hurandi. ¹⁷Konjaa kaj ga hugoo mijnoo hawgay nee Piyer se: «Ni mo, n'goo aroo woo taalibey ra wala?» A nee: «Ay sii i ra.» ¹⁸Tamey nda lakkalkey goo ma kay no din, i na nuune diinandi ka cankan, zama hargu goo. Piyer goo i ra, a ga kay ka cankan.

Isa dañandi sargari juwalkey jineboreaa jine

(Matiyu 26.59–66; Marku 14.55–64; Luka 22.66–71)

¹⁹*Sargari juwalkey jineboreaa na Isa hää nga taalibey nda nga cawandoo ga. ²⁰Isa n'a zaabi ka nee: «Agay, ay šelaq kaaray adujna se. Waati kul ay ga cawandi *margahugoo nda Irkoy *hugu beeroo kaj ra Alyahuudey ga cere marga, de mo ya na haya kul har tuguyan ra. ²¹Macin se n'g'ay hää? Borey hää kaj maa hayaahaj ay n'a har. Nga ne, ngi, i ga hayey bay kaj ay n'i har.» ²²Šenney wey ga, lakkalkaw foo kaj goo no na Isa sañ ka nee: «Takaa woo nda n'ga tuuru sargari juwalkey jineboreaa se?» ²³Isa n'a zaabi ka nee: «Nda ay mana šelaq ka boori, haya laalaa cebe ya ne

^f18.9 Zamnaa 6.39; 17.12.

^g18.14 Zamnaa 11.49–50.

kan ay n'a har, nda ay šelan ka boori, macin se n'g'ay kar?»²⁴ Woo banda ga, Hannu n'a sanba a ga hawa sargari juwalkey jineboraa Kayif do.

Piyer yee ka Isa yankar

(Matiyu 26.71–75; Marku 14.69–72; Luka 22.58–62)

²⁵ Simoŋ Piyer goo ma kay no din a ga cankan. I nee a se: «Ni mo, n'goo nga taalibey ra wala?» A n'a yankar ka nee: «Ay sii i ra.»²⁶ *Sargari juwalkey jineboraa tamey affoo kaj ti boraan kaj Piyer na haajaa dunbu boro, nee a se: «Ya na dii ni a bande saddijaa ra wala?»²⁷ Piyer yee koyné k'a yankar, dogoo din da gorgaa ciya.

I na Isa ka koy goforner Pilat do

(Matiyu 27.1–2, 11–14; Marku 15.1–5; Luka 23.1–5)

²⁸ I na Isa ka hun Kayif do ka koy gofornero tuujidogoo ra. Subbaahi taya no. Ngi hunday mana huru gofornero batumaa ra hala ngi masi ūibbi, de ngi ma hin ka *Borcintaraa jingaroo ḥaayanoo ḥaa. ²⁹ *Pilat fatta taray ka koy i do ka nee: «Macin no war nee aroo woo n'a tee?»³⁰ I n'a zaabi ka nee: «Nda a gar woo man'ti goy futu teekaw, ir si kate a ni do.»³¹ Woo ga, Pilat nee i se: «W'a dii war hunday, war m'a ciiti nda war *ašariyaa.» Alyahuudey nee a se: «Ir sii nda fondo ka boro wii.»³² Woo ti hala šennoo ma tabati kaj Isa n'a har ka cebe buuyanoo kaj nda nga ga buu.^h ³³ Pilat yee goforner tuujidogoo ra, a na Isa cee ka nee a se: «Ni ti Alyahuudey kokoyoo wala?»³⁴ Isa zaabi ka nee: «Ni nka woo har nda ni boj, wala boryoŋ ja ūibbi ma ne ay ga?»³⁵ Pilat zaabi ka nee: «Alyahuudu ti agay wala? Ni gandaan nda *sargari juwalkey jineborey na ni daŋ ay kaboo ra, macin no n'n'a tee?»³⁶ Isa zaabi ka nee: «Ay *Laamāa, man'ti adujna woo wane nda a. Nda a gar ay Laamāa, adujna woo wane nda a, ay tamey ga Wongu hala ya si huru Alyahuudey kabey ra, amma sohō da ay Laamāa, man'ti laboo woo wane nda a.»³⁷ Pilat nee a se: «Adiši kokoy ti ni?» Isa zaabi ka nee: «Ni hunday k'a har kokoy ti agay. Hayaa kaj se ay hayandī, hayaa kaj se ay kaa adujna ra, man'ti kala ka seedetaray tee cimoo ga. Boro kul kaj ti cimoo wane ga haŋajer ay jindoo se.»³⁸ Pilat nee a se: «Cimoo ti macin?»

I na Isa zukandi ka nee i m'a wii

(Matiyu 27.15–31; Marku 15.6–20; Luka 23.13–25)

Šennoo woo banda ga, *Pilat yee koyne ka fatta ka koy Alyahuudey do ka nee i se: «Agay, ya na dii a ga addalil kul.»³⁹ Alaada no war se, ya boro foo taŋ war se *Borcintaraa jingaroo ga. Adiši war ga baa ya Alyahuudey kokoyoo taŋ war se wala?»⁴⁰ I yee koyne ka kaati ka nee: «Man'ti nga, amma Barabas.» Ka gar Barabas man'ti kala zay beeri.

19¹ Woo banda ga, Pilat daŋ kaj i ma Isa dii k'a barzu. ² Soojey na tuuri fita karjikoŋniyan tur k'i tee kokoy fuula k'a daŋ boŋoo ra. I na darbay ciray zaram daŋ a ga. ³ I man a ka nee a se: «Ir ga sallam ni ga, Alyahuudey kokoyoo!» De i g'a noo sanfariyan.

⁴ Pilat yee koyne ka fatta ka nee Alyahuudey se: «Nga ne, ay kate a war se taray hala war ma bay kaj ya na duu a ga addalil kul.»⁵ Isa fatta taray, karji fuulaa nda darbay ciraan goo a ga. Pilat nee i se: «Boraa ne!»⁶ Kaj *sargari juwalkey jineborey nda lakkalkey dii a, i kaati ka nee: «A *kanji! A kanji *kanjandibundu gal!» Pilat nee i se: «W'a dii war hunday, war m'a kanji, zama agay, ya na duu a ga addalil.»⁷ Alyahuudey n'a zaabi ka nee: «Ir, ir goo nda *ašariyaa, ir ašariyaa ra, a mma hima ka buu, zama a na nga boj tee Irkoy *Iz'aroo.»

⁸ Waatoo kaj Pilat maa šennoo woo, a hunbur ka tonton. ⁹ A huru goforner tuujidogoo ra, a nee Isa se: «Man ra ni, n'ga hun?» Amma Isa man'a zaabi. ¹⁰ Pilat

^h18.32 Zamnaa 3.14; 12.32–33.

nee a se: «N'si tuuru ya ne? N'si bay kaŋ ay goo nda hini ka ni tanj, ay goo nda hini ka ni kanji?»¹¹ Isa zaabi ka nee [a se]: «N'si duu ay ga hini kul nda man'ti a nka hun ma ne beene. Woo se boraat kaŋ n'ay noo ma ne duu zunubu ka tonton.»¹² Za waatoo woo, Pilat ceeci k'a taŋ. Amma Alyahuudey ga kaati ka nee: «Nda n'na woo tanj, ni man'ti kokoy beeroo cere. Boro kul kaŋ nee kokoy ti nga cebe kaŋ kokoy beeroo iberi ti nga.»¹³ Kaŋ Pilat maa šenney wey, a na Isa ka koy taray, a goro ciitidogoo ra, nongoo ra kaŋ se i ga nee Tondi Daarantey, Ebere šenni ra Gabata.

¹⁴*Borcintaraa jingaroo soolurey zaarao no, guuru woy cindi hinka (12) dimma ga. A nee Alyahuudey se: «War kokoyoo ne!»¹⁵ I kaati ka nee: «A ma buu! A ma buu! A kanji kanjandibundu ga!» Pilat nee i se: «Ya war kokoyoo kanji?» Sargari juwalkey jineborey zaabi ka nee: «Ir sii nda kokoy kaŋ man'ti kokoy beeroo.»¹⁶ Woo banda ga, Pilat n'a noo i se a ma kanjandi.

Isa kanjandiyano

(Matiyu 27.32–44; Marku 15.21–32; Luka 23.26–43)

I na Isa dii ka koy.¹⁷ Isa hunday ka nga *kanjandibundoo jeeje, ka fatta ka koy nongoo kaŋ se i ga nee Borjaasoo dogoo, Ebere šenni ra Golgota.¹⁸ No din ra i n'a *kanji, nga nda boro hinka, i na affoo kul daj Isa kabe foo here, a goo gamey ra.

¹⁹*Pilat hantum haya ga k'a daj kanjandibundoo ga. Hantumoo ti: «Isa Nazaret boraat, Alyahuudey kokoyoo». ²⁰Alyahuudey ra, boro boobo na hantumoo caw, zama nongoo kaŋ ra Isa kanjandi ga man koyraa. Hantumoo sii kala Ebere, nda Lateŋ, nda Grek šenni ra.²¹ Alyahuudey ra, *sargari juwalkey jineborey nee Pilat se: «Masi hantum <Alyahuudey kokoyoo>, amma hantum kaŋ nga ka nee: «Agay ti Alyahuudey kokoyoo.»²² Pilat zaabi ka nee: «Haya kaŋ ay n'a hantum, hantumandi ka ben.»

²³Waatoo kaŋ soojey na Isa kanji ka ben, i na nga bankaarawey zaa k'i zamna, zamna taaci, soojie foo kul zamna foo. I na nga kaayoo mo zaa kaŋ mana taandi, šukka folloku no kaŋ i n'a kay za beene hala ganda.²⁴ I nee cere se: «Ir mas'a kottu, ir ma *alkurra kar ka dii boro kaŋ ga duu a.» Woo teendi hala *Citaaboo šennoo ma tabati kaŋ nee:

«I n'ay bankaarawey zamna,
i na alkurra kar ay darbaa ga.»ⁱ

Woo ti hayey kaŋ soojey n'i tee.

²⁵Isa kanjandibundoo jeroo ga, nga jaa, nda nga jaa woymaa, nda Maryama kaŋ ti Klopas wandoo, nda Maryama Magdala boraat goo ma kay.²⁶ Waatoo kaŋ Isa dii nga jaa, taaliboo kaŋ a ga bag'a goo ma kay jeroo ga, a nee nga jaa se: «Jlajay, ni iz'aro ne.»²⁷ Woo banda ga, a nee taaliboo se: «Ni jaa ne.» Za waatoo woo, taaliboo n'a dii nga do.

Isa buuyanoo

(Matiyu 27.45–56; Marku 15.33–41; Luka 23.44–49)

²⁸Woo banda ga, Isa kaŋ ga bay kaŋ hayey kul teendi ka ben, hala *Citaaboo šennoo ma tabati, a nee: «Ay jaw.»^j ²⁹Jinay foo goo no kaŋ ga too nda binegar. I na zaara didiji *izopu bundu ga k'a sufa k'a too nda binegar k'a manandi mijoo ga.³⁰ Waatoo kaŋ Isa na binegaroo taba, a nee: «Hayaa kul teendi.» Woo banda ga, a na nga boŋoo sinji, hundoo hun.

ⁱ19.24 Zabur 22.19.

^j19.28 Zabur 69.22.

Sooje foo na Isa caraan fun

³¹ *Hunanzam zaaroo soolurey zaaroo no kaj ti alzumaa, hala kunturey masi koy cindi *kanjandibundey ga hunanzam zaaroo hane, haya kaj se hunanzam zaaroo woo man'ti kala hunanzam zaari beeri, woo se Alyahuudey wiri *Pilat ga i ma cewey kayri k'i zumandi. ³² Soojey kaa, i na ijinaa cewey kayri, nda woo kaj *kanjandi a bande. ³³ Kan i kaa Isa ga, kaj i dii a buu ka ben, i mana cewey kayri. ³⁴ Amma soojey affoo n'a hay nda yaaji caraan ra, dogoo din da kuri nda hari doo. ³⁵ Boraa kaj dii a ka seedetaray tee, nga seedetaraa ti cimi, boraa din ga bay kaj cimi no nga g'a har, hala war mo, war ma naanay. ³⁶ Woo teendi hala *Citaaboo šennoo ma tabati kaj nee: «Nga birey, ba affoo mana kayri.»^k ³⁷ Citaaboo šenni foo nee koyne: «I ga boraa guna kaj i n'a fun.»^l

Isa dajandi saaraa ra

(Matiyu 27.57–61; Marku 15.42–47; Luka 23.50–56)

³⁸ Woo banda ga, Isufi Arimate koyraa boro kaj ti Isa taalibi, amma tuguyan ra Alyahuudey hunburay se, wiri *Pilat ga nga ma Isa kunturoo zumandi. Pilat yadda. Isufi kaa, a na kunturoo zumandi. ³⁹ Nikodem mo kaa kaj cee jinaa a koy Isa do cijin here. A kate nga bande *mir kaj i n'a jaami nda *alowe, i ga too kilo waranza (30) cine. ⁴⁰ I na Isa kunturoo zaa k'a didiji nda kasance, ka jii hew kaanayaan daj a ga, sanda takaa kaj Alyahuudey alaadaa g'a tee suturayan ra. ⁴¹ Woo gar, saddija foo goo nongoo kaj ra a *kanjandi. Saddijaan din ra *saaray taaga foo goo no kaj ra boro mana bay kajisandi. ⁴² No din ra i na Isa jisi, zama saaraa ga man, Alyahuudey *hunanzam zaaroo soolurey zaaroo maaganda se.

Saaray koonoo šennoo

(Matiyu 28.1–8; Marku 16.1–8; Luka 24.1–12)

20 ¹ Jirbiyyaa zaari jinaa kaj ti alhadoo, Maryama Magdala boraa koy *saaraa do za subbaahi tayaa kaj kubay goo, a dii kaj tondoo kaj ga saaraa mijnoo daabu hun a ga. ² A zuru ka koy Simoŋ Piyer nda taaliboo kaj Isa ga bag'a do ka nee i se: «I n'ir Koyoo zaa saaraa ra, de mo ir si bay nongu kaj ra i n'a daj.»^m

³ Piyer nda taalibi faa fatta ka koy saaraa do. ⁴ Ngi boro hinkaa zuru cere bande, taalibi faa zuru ka bisa Piyer, de a n'a jin ka too saaraa do. ⁵ A gunguma ka fuuni, a dii kaj kasancaa jisandi, amma a mana huru. ⁶ Simoŋ Piyer kaj goo dumaa ga kaa. A huru saaraa ra, a dii kaj kasancaa jisandi ⁷ nda šukkaa kaj bay ka bara Isa bojoo ga, a mana jisandi kasance faa ra, amma a kunkunandi jere ga. ⁸ Waatoo din taalibi faa kaj jin ka too saaraa do huru nga mo, a dii, a naanay. ⁹ Zama hala waatoo din i mana faham *Citaaboo šennoo se kaj nee kaj Isa ga hima ka tun bukawey ra.ⁿ ¹⁰ Woo banda ga, taalibey yee ngi do.

Isa bangay Maryama Magdala boraa se

(Matiyu 28.9–10; Marku 16.9–11)

¹¹ Maryama ga kay taray, *saaraa jeroo ga, a ga hēe. Kaj a goo ma hēe, a gunguma ka fuuni saaraa ra, ¹² de a dii almalayka hinka kaj ga bankaaray kaarayyan goo, i goo ma goro nongoo kaj ra Isa kunturoo bay ka jisandi, affoo goo bojoo heroo ra, affaa goo cewey heroo ra. ¹³ I nee a se: «Woyoo, macin se n'ga hēe?» A n'i zaabi ka nee: «I nk'ay Koyoo zaa, de mo ay si bay nongu kaj ra i n'a daj.» ¹⁴ Kaj a na woo har kul a neli, de a dii Isa goo ma kay, amma a mana bay wala Isa no. ¹⁵ Isa nee a se:

^k19.36 Fattarao 12.46; Kabuyaney 9.12; Zabur 34.21.

^l19.37 Zakarya 12.10.

^m20.9 Zabur 16.10.

«Woyoo, macin se n'ga hëe? May no n'g'a wiri?» A mma nee saddijaa koyoo no, a nee a se: «Ay koyoo, nda ni, ni k'a ka koy, nongoo har ya ne kaj ra n'n'a dañ, ya koy a zaa.»¹⁶ Isa nee a se: «Maryama!» A jeli, de a nee a se Ebere šenni ra: «Rabbuni!» – maanaa «Alfagaa».¹⁷ Isa nee a se: «Mas'ay dii, zama ya na žigi ka koy [ay] Baaba Irkoy do jina. Amma koy ag'armey do, de ma nee i se kaj ay ga žigi ka koy ay Baaba do kaj ti war Baaba, ay Koyoo do kaj ti war Koyoo.»¹⁸

¹⁸ Maryama Magdala boraa koy bayrandi taalibey se ka nee i se kaj nga dii ir Koyoo, de a na hayey wey har nga se.

Isa bangay nga taalibey se

(*Matiyu 28.16–20; Marku 16.14–18; Luka 24.36–49*)

¹⁹ Hanoo din hunday, jirbiyyaa zaari jinaa kaj ti alhadoo, alaasaroo ra, hugoo kaj ra taalibey goo mijney ga daaba Alyahuudey hunburay se. Isa kaa ka kay gamey ra, a nee i se: «Alaafiyaa ma kaa war ga!»²⁰ Kaj a na woo har, a na nga kabey nda nga caraa cebe i se. Taalibey jaali nda ir Koyoo diiroo.²¹ [Isa] nee i se koyne: «Alaafiyaa ma kaa war ga!» Takaa kaj nda ay Baaba Irkoy n'ay sanba, agay mo ga war sanba.²² Šennoo woo banda ga, a na mijnoo hewoo funsu i ga ka nee i se: «Wa dii *Hundi Henanantaa!»²³ Borey kaj war ga ngi zunubey yaafa, i ga yaafandi, wey kaj war wanji ka ngi zunubey yaafa, i si yaafandi.»

Isa bangay Toma se

²⁴ Toma kaj se i ga nee Taway, taalibi woy cindi hinkaa (12) affoo sii i bande waatoo kaj Isa bangay.²⁵ Taalibey cindey cindi i ga nee a se: «Ir dii ir Koyoo.» Amma a nee i se: «Nda ay mana dii nga kabey pontey dogey, nda ay man'ay kabezoo dan pontey dogey ra, nda ay man'ay kaboo dañ caraa ra, laabudda, ay si naanay.»

²⁶ Jirbi yaaha banda ga, Isa taalibey goo kunehere koyne, de Toma goo i bande. Isa kaa, hugoo mijney ga daaba, a kay gamey ra. A nee i se: «Alaafiyaa ma kaa war ga!»²⁷ Woo banda ga, a nee Toma se: «Ni kabe-izoo dañ ne, ay kabey guna, kate ni kaboo mo, a dañ ay caraa ra. Masi tee boro kaj si naanay, amma ma naanay!»²⁸ Toma n'a zaabi ka nee: «Ni ti ay Koyoo, ay Irkoy!»²⁹ Isa nee a se: «Zama n'dii agay, nga se ni naanay. Borey duu gomni kaj mana dii agay, amma i naanay.»

Citaaboo woo hantumyanoo addaliloo

³⁰ Isa yee ka tammaasa kayfante booboyañ tee koyne [nga] taalibey jine kaj mana hantumandi citaaboo woo ra.³¹ Hayey wey hantumandi hala war ma naanay kaj Isa ti *Almasihu, Irkoy *Iz'aro, de nda war naanay, war ma duu nga maajoo ra hunayan.

Isa bangay taalibi iyye se

21 ¹ Woo banda ga, Isa bangay koyne taalibey se Tiberiyad isabangoo jeroo ga. ² Takaa ne kaj nda a bangay: ² Simon Piyer, nda Toma kaj se i ga nee Taway, nda Nataniyel kaj Kana kaj goo Galile boro no, nda Zebede iz'arey, nda nga taalibey boro hinka koyne goo cere bande. ³ Simon Piyer nee i se: «Ay ga koy hamisa hoo.» I nee a se: «Ir mo, ir ga koy ni bande.» I fatta ka koy huru harihiyoo ra. Cijinoo woo, i mana baffoo dii.

⁴ Subbaahi tayaa ra, Isa goo ma kay guraa ga, amma taalibey mana bay wala Isa no. ⁵ Isa nee i se: «Zankey, hamisa sii war kone?» I n'a zaabi ka nee: «Kalaa.»⁶ A nee i se: «Wa filjoo warra hiyoo caraw gumaa here, war ga duu.» I n'a warra, i mana hin k'a cendi koyne, hamisa boobyano maaganda se. ⁷ Taaliboo kaj Isa ga bag'a nee Piyer se: «Ir Koyoo no!» Za Simon Piyer maa kaj ir Koyoo no, a na

nga kaayoo dañ, zama gaa koonu no a goo, de a na nga boj cetaw isabangoo ra.
⁸Taalibey cindey kaa nda hiyoo, i na filijoo kaj ga too nda hamisa kursu, zama i si mooru guraa, kabedaaaru zangu hinka (200) cine bara ngi nda guraa game.

⁹Kaj i zunbu guraa ga, i dii denji-ciray kaj hamisa goo a boj nda takula.¹⁰ Isa nee i se: «Wa kate hamisawey ra kaj war ne k'i dii.»¹¹ Simoñ Piyer huru hiyoo ra ka filijoo cendi kate guraa ga, a ga too nda hamisa beeri zangu nda woyguu cindi hinza (153). Woo kul kaj duwandi, filijoo mana kottu.¹² Isa nee i se: «Wa kaa kaj jaa.» Taalibey ba affoo mana yadda k'a haa ka nee: «May ti ni?» Zama i ga bay kaj ir Koyoo no.¹³ Isa man, a na takulaa zaa k'i noo, hamisaas mo takaa din da.¹⁴ Cee hinzantoo ti woo kaj Isa ga nga boj bangandi nga taalibey se, za a tun bukawey ra banda ga.

Isa nda Piyer faajikaaraa

¹⁵ Waatoo kaj i jaa ka ben, Isa nee Simoñ Piyer se: «Simoñ, Yehiyaⁿ iz'aroo, n'ga baa agay ka bisa borey wey wala?» A nee a se: «Ayyo, ay Koyoo, ni, n'ga bay kaj ay ga baa ni.» Isa nee a se: «Ay feeji-izey kur!»¹⁶ Cee hinkantoo, a nee koyne: «Simoñ, Yehiya iz'aroo, n'ga baa agay wala?» A nee a se: «Ayyo, ay Koyoo, ni, n'ga bay kaj ay ga baa ni.» Isa nee a se: «Tee ay feejey kurkaa.»¹⁷ A nee a se cee hinzantoo ra: «Simoñ, Yehiya iz'aroo, n'ga baa agay wala?» Piyer binoo maray kaj hala cee hinza a ga nee nga se: «N'ga baa agay wala?» A nee a se: «Ay Koyoo, ni, n'ga haya kul bay, n'ga bay kaj ay ga baa ni.» [Isa] nee a se: «Ay feejey kur.¹⁸ Nda cimi, cimoo ne kaj ay g'a har ma ne, waatoo kaj n'ga zanka, n'ga ni gamoo haw nda ni boj, n'ga koy nongu kaj ra n'baa. Amma waati kaj ni žen, n'ga ni kabey šerre, de boroyan ga ni gamoo haw, i ga ni ka koy nongu kaj n'si baa ra.»¹⁹ A nka woo har ka cebe buuyanoo kaj nda Piyer ga kaa ka Irkoy jeerandi. Kaj a šelaj ka ben, a nee a se: «Hanga agay.»

Isa nda taaliboo kaj a ga bag'a faajikaaraa

²⁰Piyer jeli, de a ga dii taaliboo kaj Isa ga bag'a goo ma kaa ngi bande, boraa kaj hawraa waati a bere Isa gandey here ka nee a se: «Ay Koyoo, may ma ni nondi?»²¹
²¹Kaj Piyer ga dii a, a nee Isa se: «De woo, ay Koyoo, macin no ma kaa ka tee a ga?»
²²Isa nee a se: «Nda ay baa a ma cindi hala ya kaa, ni baa foo? Ni, hanga agay.»
²³Woo ga, šennoo dira armey game kaj taaliboo din si buu. Ka gar Isa mana nee a se kaj a si buu, amma a nka nee: «Nda ay baa, a ma cindi hala ya kaa, [ni baa foo?]»

Isa na haya booboyañ tee kaj mana hantumandi

²⁴Taaliboo din no ma hayey wey seedetaraa too, nga k'i hantum. Ir ga bay mo kaj nga seedetaraa ti cimi.

²⁵Haya booboyañ goo no kaj Isa n'i tee koyne. Nda i n'i fesufesu k'i hantum affoo-foo, ay si tammahā wala ba adujyna ga hin ka citaabey zaa kaj ra i ga hantumandi.

ⁿ21.15–17 Yehiya da se i ga nee Yunusa, Matiyu 16.17 ra.

^J21.20 Zamnaa 13.25.